Beeldvormende fase

OPENBAAR

Korte aantekeningen van de beeldvormende bijeenkomst van 27 mei 2024.
Aanvang: 19.30 uur – Raadzaal

Aanwezig:	**Voorzitter**: Mevrouw Hoornenborg
	Namens de fracties: Agendapunt 2: de heren Bulsink, Ebbers, Bauhuis en Van der Graaff en de dames Deunk, Ten Bruin en Van Santen – Oonk. Agendapunt 3: de heren Belterman, Wijbrans, Logmans, Bulsink, Ebbers, Weevers en Van der Graaff.
	Namens het college: Agendapunt 2: mevrouw E. Koenders Agendapunt 3: de heer H. Eskes
	Griffie: mevrouw Smit

Beeldvormende bijeenkomst. **Doel: hoorzitting (2)/technische briefing (3)**	

Agendapunt 2: Voorstel tot vaststelling van de Horecavisie gemeente Aalten.	
De heer P. Rodenburg – namens bureau Sweco en mevrouw E. Koenders geven een presentatie en een toelichting op de Horecavisie. De presentatie is bij dit verslag gevoegd.	
Vragen aan de heer Rodenburg en mevrouw Koenders.	
Vraag: Op het moment hebben wij een toereikend horeca aanbod. Wij zitten lager dan de buurtgemeentes. Hoezo dan toereikend? Blijven we meer thuis, bescheiden in onze plannen of geen leuke gemeente?	Antwoord: Als je kwantitatief kijkt naar de inwoneraantallen dan kun je zeggen dat er minder is horeca dan elders. Winterswijk heeft per 1000 inwoners meer horeca. Misschien heeft de gemeente meer aantrekkingskracht in de regio. Voor Aalten, Dinxperlo en de overige kernen zit er een zeker evenwicht in. Dit betekent niet dat je in de toekomst niet zou kunnen werken naar een iets groter aanbod per 1000 inwoners. Dan zal je de inwoners die je hebt iets meer moeten binden en toeristen, recreanten van buiten naar binnen zien te krijgen. Daarvoor heb je dan wel een innovatiever aanbod nodig dan waar je nu over beschikt. Aanbod is toereikend, maar het kan beter.
Vraag: Is deze visie dan niet veel te weinig ambitieus? Zou je niet juist moeten insteken op vernieuwingen en ontwikkelingen.	Antwoord: In de visie wordt wel aangegeven dat er ruimte moet zijn voor bestaande ondernemers die ideeën en plannen hebben voor aanpassing van hun bedrijf op nieuwe markten. Daar kan de gemeente ook in ondersteunen. Als er bijzondere initiatieven zijn die zich geheel richten op nieuwe doelgroepen, bv. avontuur en plezier, dan moet je daar dan ook oog voor hebben. Dan kom je terecht in het toetsingskader. Is het een ondernemer die oog heeft voor verdere ontwikkeling van de horecasector in de gemeente Aalten. Er zit zeker perspectief in, maar met oog voor innovatie en mensen met nieuwe

	ideeën.
Vraag: Leidt een groter aanbod niet automatisch tot meer bezoekers, toerisme enz?	Antwoord: Dat is zo, Door op één of andere manier bekender te worden in de regio en dat je een horeca aanbod hebt dat aan de weg timmert met nieuwe concepten die onderscheidend zijn van buurtgemeentes. Dit betekent niet dat je in kwantitatieve zin meteen moet denken aan 25% bedrijven erbij. De kwaliteit is belangrijk en dat zit vooral bij bestaande ondernemers.
Vraag: Is dat altijd met een horecavergunning, die 4 categorieën? En is er dan bij de ondersteunende categorie 0 altijd ook niet-alcoholhoudend? Valt paracommercie dan onder die categorie 0?	Antwoord: Paracommercie valt niet onder de categorie 0, omdat deze niet onder de horeca valt zoals wij die definiëren in deze horecavisie. Voor paracommercie heb je ook aparte regelingen, eigen verordeningen e.d. Ze zijn ook geen onderdeel van het onderzoek geweest. Dan spreken we met name over sportverenigingen. Categorie 0 zijn in principe, ondergeschikte c.q. ondersteunende horeca behorend bij een hoofdfunctie en in principe zoals wij dat aangeven niet-alcoholschenkend.
Vraag: De voetbalvereniging zou dan onder categorie 0 vallen?	Antwoord: De voetbalvereniging is een para commerciële. In het bestemmingsplan hebben die de bestemming sport. Voor de ondersteunende horeca staan de regels in een speciale vergunning. Uiteraard zullen die niet onder deze bepalingen in de categorie 0 vallen want wij hebben hiermee niet de intentie om te zeggen bij sportverenigingen mag geen alcohol meer worden geschonken. Waar we het hier over hebben is een nieuwe regeling voor de reguliere en de huidige ondersteunende horeca zoals we die kennen bij andere functies in het buitengebied ofwel de zelfstandige theetuinen. Daarin willen we duidelijkheid in krijgen. Daar waar de horeca ondersteunend is, dus ondergeschikt aan een hoofdfunctie – willen we ook een kans geven. Of dat wel of niet met alcohol moet, dat moet allemaal nog uitgewerkt worden.
Vraag: In hoeverre heeft u overwogen om paracommercie mee te nemen in de horecavisie, omdat heel vaak de horeca hier in de gemeente moeite heeft met enkele para commerciële activiteiten.	Antwoord: Niet. In de startnotitie is vastgelegd dat we het er niet over gingen hebben. Para commerciële horeca wordt in ander beleid omschreven en uitgewerkt.
Vraag: In de benchmark spreken we steeds over aantallen horeca. Er wordt ook nog gesproken over oppervlakte. Is dan het aantal bezoekers nog relevant in de mate van toereikendheid? In hoeverre is de grootte van de horeca ook nog onderdeel in dit rapport?	Antwoord: We hebben het niet over individuele groottes gehad. In categorie 2 wordt er nog een onderscheid gemaakt naar zaalaccommodatie. Dat wil zeggen meer of minder dan 250m2 en dat is gekoppeld aan de aantallen bezoekers die erin kunnen.
Namens Koninklijke Horeca Nederland zijn de volgende personen aanwezig om eventuele vragen te beantwoorden: **De heer G. Smit; voorzitter lokale afdeling KHN** **De heer J. W. van der Straaten; regiomanager KHN** **De heer L. Smit.**	
Vraag: Wat vindt u van deze visie? Is deze wat u betreft compleet?	Antwoord: De heer Smit: Als bestuur staan we achter deze visie, anders hadden we hier niet aan meegewerkt. Er moet nog e.e.a. uitgewerkt worden. Wij vinden het ook heel belangrijk dat die categorieën straks heel duidelijk op papier komen te staan. Daarover gaan we met de gemeente nog verder in gesprek.

Vraag: U zegt; er moeten nog wel dingen worden uitgewerkt. Para commercie is genoemd. Ziet u hier voldoende de pijnpunten terugkomen, dat deze voldoende aan de orde komen?	Antwoord: Er worden dadelijk categorieën gemaakt. Maar hier kunnen we niet op vooruit lopen. Dit moeten we met de gemeente nog bespreken in welke categorie dat gaat vallen en we hopen dat er dan nog veel meer duidelijkheid komt.
Vraag: Hoe wilt u Aalten nog beter op de kaart gaan zetten?	Antwoord: De heer Van der Straaten: Op basis van de plannen die er liggen voor dit gebied, bungalowpark, plas ontwikkeling en samenwerking met gemeentes zoals Winterswijk en Oost Gelre. Denk aan Bommelwereld in Groenlo en plannen van De Twee Bruggen. Dit soort plannen zijn een aanvulling voor nog meer toerisme en recreatie in Aalten. 't Walfort is hier ook een belangrijke pijler die de gemeente en de ondernemers enorm kan gaan helpen in vergroting van de omzet. En de visie zelf, waarin wordt aangegeven om ook te kijken naar andere doelgroepen. Dat zien wij ook als grote kans voor deze gemeente.
Vraag: Bent u ook zo enthousiast over nieuwe initiatieven meneer Smit?	Antwoord: Ja, ook positief. Elke aanvulling wat erbij komt is een meerwaarde voor de gemeente. Hoe meer toeristen je trekt, hoe beter het is. Voor de middenstand maar ook voor de horeca. De heer Van der Straaten: Horecaondernemers hebben soms kritische houding ten aanzien van paracommercie. Niet alleen in deze gemeente maar ook in de Achterhoek. Het voelt, en het is oneerlijk als er sprake is van oneerlijke concurrentie. Zij werken met vrijwilligers en krijgen subsidie. Wij begrijpen dat de provincie en de gemeenten kijken naar de leefbaarheid van de kernen. Dat en cultuur zijn belangrijk. Maar je moet altijd wel goed in ogenschouw houden dat er ondernemers zijn die al generaties lang proberen hier hun brood te verdienen en op het moment dat dit onder druk komt te staan door oneerlijke praktijken, dan is men weleens kritisch. Dat is in het verleden geweest en nu ook. Dit is een terecht kritische houding en die zal de komende jaren ook blijven.
Vraag: Hoe kijkt u dan naar deze horecavisie waarin duidelijk wordt aangegeven dat para-commercie niet wordt meegenomen?	Antwoord: In het begin is duidelijk afgesproken dat we dat apart gaan behandelen en er is een para-commerciële verordening en er zijn regels. Deze zijn helder, maar worden niet altijd even helder nageleefd. De horecavisie is echt voor de horeca. Para-commercie is een soort horeca met eigen regels.
Vraag: In hoeverre vindt u het dan logisch dat sportkantines van voetbalverenigingen e.d. niet vermeldt staan in de visie maar bv. wel een Stichting De Loods en Stichting Atlantic. In onze ogen zou dit dan toch ook para-commercie moeten zijn?	Antwoord: Mevrouw Koenders: Die zijn in het lijstje Kulturhusen, Dorpshuizen terecht gekomen omdat daar in de praktijk toch wel meer plaatsvindt qua feesten en partijen e.d. Voor echte sportverenigingen hebben we afzonderlijke regels en die moeten worden gehandhaafd. Die vallen dus niet onder de reguliere horeca zoals wij die in categorieën hebben ingedeeld. Wat dus wel het geval is bij een Kulturhuus of jongerencentrum waar toch even iets meer gebeurt in de avonduren dan bij een sportkantine. Dat is het onderscheid dat is gemaakt in de visie.

Inspreker de heer F. Wensink. De schriftelijke bijdrage is bij dit verslag gevoegd.	
Vragen aan de heer Wensink.	
Vraag: Is er contact geweest met andere ondernemers buiten de KHN over deze visie?	Antwoord: De KHN heeft hier met mij geen contact over gehad.
Vraag: Heeft u niet eerder de mensen kunnen opzoeken die hiermee bezig waren of bent u te laat in kennis gesteld?	Antwoord: Ik wist dat men met iets bezig was, maar niet concreet wat. Ik las het woensdag in de Aalten Vooruit. Maar hier vond ik wel wat van als bezorgde ondernemer.
Vraag: Uw buurman geeft aan; het ziet er goed uit we kunnen ermee instemmen. Wat vindt u hier dan van?	Antwoord: Wat ik van deze visie vind heb ik net in mijn betoog aangegeven. Je kan het niet met elkaar eens zijn en hier is dat blijkbaar zo.
Reactie van de heer Van der Straaten: Er is met een bredere groep gesproken dan alleen de KHN. Meer ondernemers zijn hierbij betrokken en niet alleen horecaondernemers. Er is op ons verzoek een onafhankelijk bureau ingeschakeld voor het samenstellen van deze visie. Dat de boel op slot gaat is niet aan de orde. Er is veel ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en die zijn er ook gewoon.	
Reactie van de heer Rodenburg: Wij hebben niet geschreven voor de bestaande of nieuwe ondernemers. We hebben een visie neergelegd op basis van het onderzoek. Ook in de toekomst is er voldoende perspectief, ook voor nieuwe ondernemers. Inspreker en ook anderen kunnen zeker ook hun kans grijpen om een goed idee in de gemeente Aalten te realiseren. Met het oog op verdere versterking van de horecasector in de gemeente. Als je goede ideeën hebt kun je daarmee naar de gemeente komen en dan wordt het getoetst aan het toetsingskader. Dit kader wordt nog verder ontwikkeld.	
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voldoende is besproken en bedankt eenieder voor de aanwezigheid en inbreng. **Het voorstel is geagendeerd voor de Oordeelsvormende vergadering van 4 juni 2024.**	
Agendapunt 3. Raadsmededeling 72-2024 Voortgangsrapportage Duurzaamheid 2024.	
Vragen aan de heer Eskes.	
Vraag: Speerpunt 2 – voortgangsrapportage. Bij de warmtevraag bij huishoudens wordt ingezet op warmtepompen. Waarom alleen inzetten op warmtepompen? Er zijn nog zoveel meer kansen/mogelijkheden.	Antwoord: De voortgangsrapportage zet volop in op het Akkoord van Groenlo en het Uitvoerings-programma. Daarin is onderzocht en aangegeven dat - als gekeken wordt naar de warmtetransitie met vooral all electric warmtepompen (dat zou ook een warmtenet kunnen zijn met een centrale pomp) - dit de methodes zijn in de Achterhoek die het meest kansrijk zijn. Aardwarmte is in de oostelijke Achterhoek een lastig verhaal. Naar aqua-techniek is gekeken. Het probleem hierbij is dat de warmte al in het water zit en als je dit eruit wilt halen dan moet je alle water behandelen en dat is een heel omvangrijk proces dat weinig rendement oplevert. Vandaar dat vooral is gekeken naar all electric oplossingen, vanuit het Akkoord van Groenlo.
Vraag: Grafieken van Co2 uitstoot. U haalt deze informatie uit externe bronnen. Co2 uitstoot per sector.	Antwoord: De cijfers komen uit de Klimaatmonitor. Die hebben betrekking op Co2 uitstoot. Co2-

Bv. Landbouw. Hoe bent u tot die uitstoot bedragen gekomen?	equivalente. Vanuit de landbouw heb je veel methaan uitstoot. Op deze wijze is dit voor Aalten uitgewerkt. De cijfers worden voor Aalten gepresenteerd in de databank van de Klimaatmonitor. Wij hebben ze niet zelf bedacht.
Vraag: Effecten die kunnen optreden voor particulieren als kosten worden berekend voor het terug leveren van elektrische energie. Verwacht u effecten op het enthousiasme van de burger om nog verder te gaan met isoleren of dat er een stagnatie komt in het plaatsen van zonnepanelen?	Antwoord: Als je isoleert verdien je direct energie terug en daardoor ook minder Co2 uitstoot. Dat zal zeker interessant blijven. Er zijn subsidie mogelijkheden en duurzaamheidsleningen. Wanneer de salderingsregeling wordt afgeschaft dan is het volgens de deskundigen nu nog steeds lucratief om dat wel te doen. Zonnepanelen plaatsen op de woning is ook zonder subsidies en salderings-regeling, weliswaar met een wat langere terugverdientijd, zinvol. Men blijft rendement behalen. Dus we verwachten wel dat dit flink door zal gaan.
Vraag: Speerpunten die veel met elkaar te maken hebben zijn uit elkaar getrokken. Zoals isolatie, verwarming, en zon (elektriciteit opwekking). Deze drie hebben alleen betrekking op woningen? Punt 4 gaat over de overige gebouwen? Als dit juist is kunt u dan uitleggen hoe u die dingen uit elkaar trekt en hoe u komt aan de cijfers die genoemd zijn?	Antwoord: Het is gebaseerd op het Akkoord van Groenlo en het Uitvoeringsprogramma. Daarin zijn voor deze speerpunten en deze verdeling gekozen. Dit betekent dat de eerste drie voornamelijk gaan over woningen en de vierde gaat over gebouwen in de gebouwde omgeving. Dat zijn geen bedrijven en geen industrie. Detailhandel en sociale gebouwen. Dat is het verschil. Er had ook anders gekozen kunnen worden. Maar we hebben ons aangesloten bij het Uitvoeringsprogramma van de Regio Achterhoek.
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voldoende is besproken en bedankt eenieder voor de aanwezigheid en inbreng. **De raadsmededeling is geagendeerd voor de Oordeelsvormende vergadering van 4 juni 2024.**	

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare raadsvergadering van 26 juni 2024.

M.A.J.B. Fiering
Raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter

Horecavisie Gemeente Aalten

Raadsvergadering 27-5

23-04-2024
Sweco – Natascha Boerkamp, Paul Rodenburg, Luc Valentijn, Cyriëlla Angelina
in opdracht van gemeente Aalten
51016965

Bron afbeelding:,Hip & Stijl Fotografie, 2023

Doel, vraag en aanpak

Doel
Horecavisie voor leefbare en attractieve gemeente Aalten

Centrale vraag
Wie moet/kan wat waar doen om de visie te realiseren?

Plan van Aanpak
Vanuit onderzoek via visievorming naar beleid!

Stap 1: Onderzoek positie & perspectief

Het eerste onderdeel omvat een inventarisatie en analyse van het horeca-aanbod op zowel kwantitatief als kwalitatief vlak.

Stap 2: Visievorming

Voor de kernen en het buitengebied in de gemeente Aalten wordt een horecavisie en ontwikkelkader opgesteld waarin economische, ruimtelijke en doelgroepgerichte aspecten terugkomen.

Stap 3: Beleidskader & advies uitvoeringsprogramma

Het kader geeft de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden weer. Ook wordt de wens en noodzaak naar horeca getoetst.

Stap 4: Horecavisie gemeente Aalten

Gebiedsgericht, typegericht en doelgroepgericht wordt in de visie met uitvoeringsplannen aangeven welke horecaontwikkeling in de gemeente Aalten gewenst en mogelijk is.

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1	De staat van horeca	7
	1.1 Aanbod	8
	1.2 Vraag	14
	1.3 Trends en ontwikkelingen	19
	1.4 Confrontatie	20
2	Horecavisie	22
3	Beleidskader en uitvoeringsprogramma	25
4	Conclusie en samenvatting	33
	Bijlagen	36

Welkom en veel leesplezier!

SWECO

Bron afbeelding: Borghman, Bredevoort

Conclusie en samenvatting

Voor een leefbare en attractieve gemeente Aalten stuurt de horecavisie op 'ConsolidatiePlus'.

Staat van horeca

De traditionele vraag en aanbod zijn in balans:

- Er zijn 46 reguliere en 32 overige horecabedrijven
- De horeca is ruimtelijk verdeeld over (1) Aalten, (2) Dinxperlo, (3) Bredevoort, (4) Kleine kernen en (5) Overig c.q. bedrijventerreinen en buitengebied
- Er wordt circa € 20 miljoen omzet gegenereerd
- In de beperkte marktruimte zijn er specifieke kansen voor ontbrekende/nieuwe bedrijfstypen en bestaande/nieuwe doelgroepen. Bijvoorbeeld een hotel in Aalten en een snackbar in Bredevoort.

Horecavisie

Groei is mogelijk vanuit doorontwikkeling:

- Alleen goede en/of bijzondere initiatieven krijgen ruimte
- Relevante thema's voor koppelkansen zijn Duurzaamheid & Circulaire economie, Vitaliteit, Inclusiviteit, evenals Participatie & Sociale cohesie en Natuurinclusiviteit
- Doelgroepen zijn jongeren en maatschappelijke doelgroepen, evenals huidige rust/verbinding/harmonie-zoekers en nieuwe stijl/plezier/avontuurzoekers.

Beleidskader en advies uitvoeringsprogramma

- Ruimtelijk-planologisch is concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied wenselijk
- Gerichte sturing op consolidatie en versterking:
  - Beperking op ondergeschikte/ondersteunende horeca en/of diens verwording tot reguliere horeca
  - Recreatiegedreven ontwikkelen
- Basis op orde voor omgevingsvisie
  - Herziene horecacategorieën in afstemming met regiogemeenten
  - Bestemmingsregeling, APV en consequente handhaving
  - Toetsingskader
  - Aanpalend beleid voor onder meer evenementen, milieu, paracommercie en terrassen.

Onderzoek

Het *waarom*, *hoe* en *wat* van de Aaltense Horecavisie wordt beschreven.

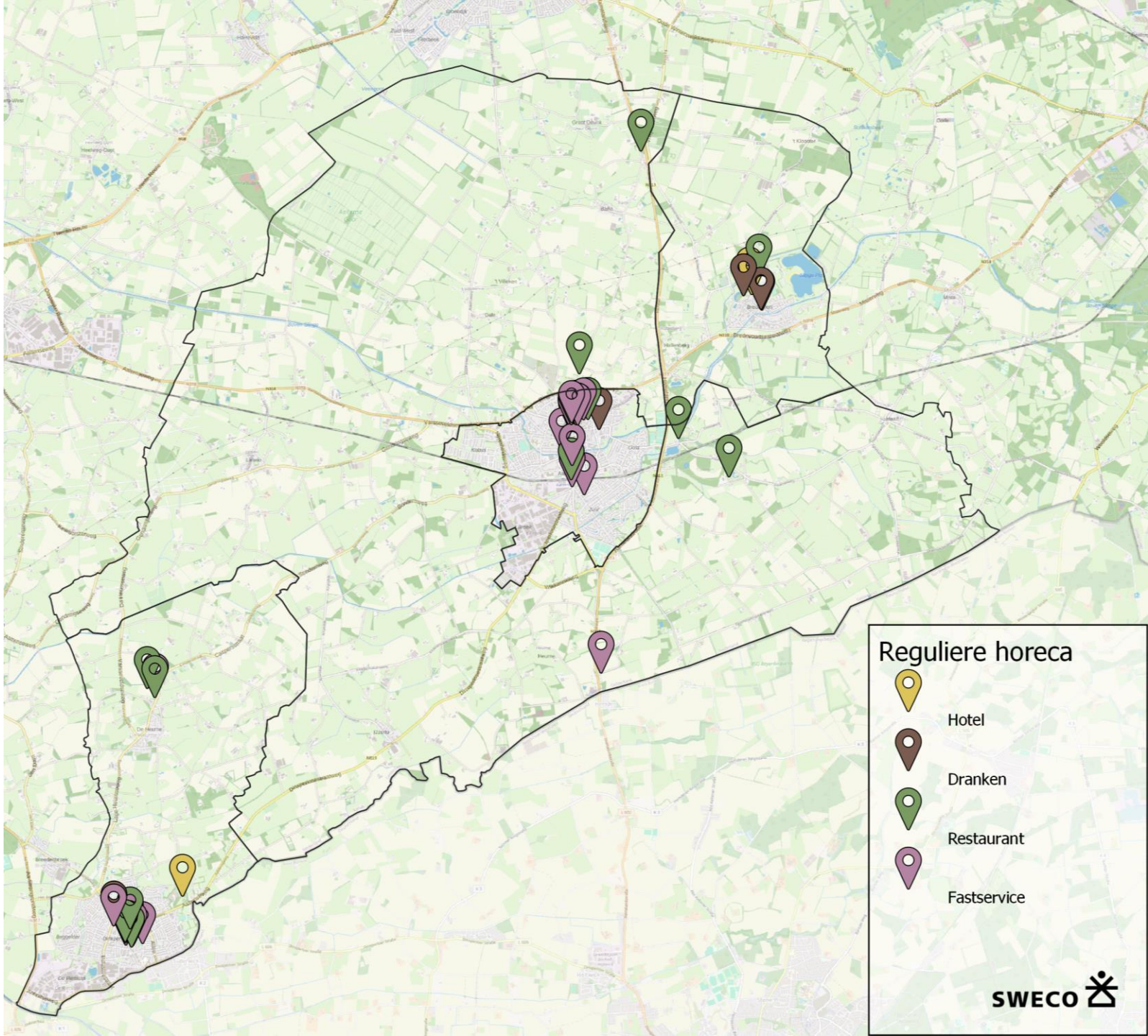
Bron afbeelding: Hotel 't Welink, Dinxperlo

Reguliere horeca

- De **46** horecazaken in de gemeente Aalten zijn hiernaast op de kaart aangegeven.

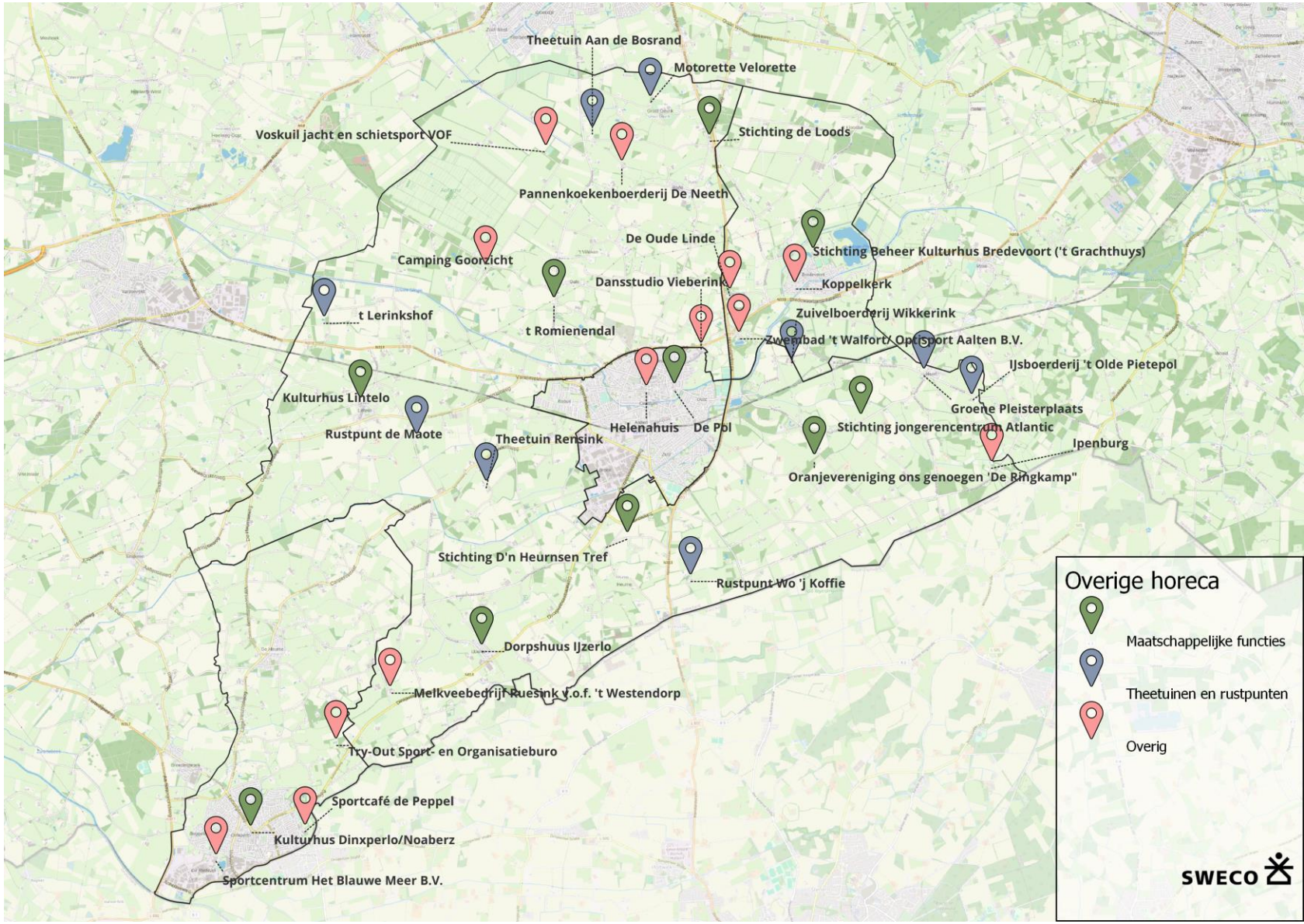
- **Aalten** telt **18** horecavestigingen die onderverdeeld zijn in negen fastserviceformules, zeven restaurants en twee drankverstrekkers.
- In **Dinxperlo** zijn er in totaal **14** horecabedrijven: zeven fastservicebedrijven, vijf restaurants, een café (dranken) en een hotel.
- **Bredevoort** telt **zes** horecagelegenheden, een fastservicebedrijf, een restaurant, twee café's en twee hotels.
- **Overig Aalten**, ofwel de kleine kernen en het buitengebied tellen in totaal **acht** bedrijven. Hiervan zijn zes een restaurant en twee een fastservicebedrijf.

- In de bijlagen is een gedetailleerde weergave van de gebieden met horeca-vestigingen opgenomen.

Overige horeca

- Naast de reguliere horecabedrijven zijn er in de gemeente Aalten **32 overige horecabedrijven** aanwezig. Het betreft hier 13 keer een vorm van horeca bij en/of ondergeschikt en/of ondersteunend aan een andere functie.
- Qua **theetuinen en 'rust- en ontvangstruimtes**' zijn er op dit moment negen bijzondere horecabedrijven (bron: gemeente Aalten).
- Daarnaast zijn er ook bijzondere horecabedrijven met een **maatschappelijke functie** zoals buurtcentra en kulturhuzen. Er zijn tien bijzondere horecabedrijven met een maatschappelijke functie (bron: gemeente Aalten, o.b.v. bestand exploitatievergunningen).

Bron: Gemeente Aalten, 2023; Achtergrondkaart: OSM, 2023

SWECO

€ Economisch functioneren

Aanbodzijde
Het ruimtelijk economisch functioneren kan geraamd worden vanuit de aanbodzijde. Hiervoor wordt onderstaande berekening gebruikt waarbij kengetallen zijn vermenigvuldigd met het aanbod in de horecasectoren in de gemeente Aalten.

Vanuit dit aanbod vloeit indicatief een jaarlijkse omzet voort van **circa € 19,7 miljoen**.

Sector	Verkoopoppervlak in m^2	Vloerproductiviteit (omzet per m^2)	Totaal omzet in miljoenen
Dranken	3.530	€ 2.000,-	€ 7,1
Restaurant	1.795	€ 3.000,-	€ 5,4
Fastservice	840	€ 4.000,-	€ 3,4
Hotel	235	€ 2.500,-	€ 0,6
Totaal regulier	6.400	€ 2.561,-	**€ 16,4**
Totaal overig	3.250	€ 1.000,-	**€ 3,3**

Indicatieve omzetraming horeca Aalten, 2023

Vraagzijde
Redenerend vanuit de vraag is gekeken naar lokaal, zakelijk en toeristisch draagvlak.

Lokaal draagvlak en particuliere vraag. Er wonen 27.244 mensen in de gemeente Aalten. Afgaande op de aanbodsituatie ter plekke en resultaten van het koopstromenonderzoek 2019 is de inschatting dat ca. 40% van de horecabesteding van inwoners van de gemeente Aalten in de 'eigen' horeca binnen de gemeente Aalten wordt gebonden. Landelijk wordt op jaarbasis ca. € 1.250,- per persoon[1] uitgegeven aan horeca . Het inkomensniveau is 14% lager dan landelijk. De lokaal gebonden horecabesteding van inwoners van de gemeente Aalten wordt zo geraamd op 27.244 x € (1.250,-*0,86) x 40% = € 11,7 miljoen. De horecabesteding richt zich niet alleen op de reguliere horeca, maar deels ook op de in de gemeente Aalten aanwezige overige horeca.

Toeristische en zakelijke vraag[2] genereert jaarlijks naar schatting 149.000 verblijfstoeristen en 434.000 dagtoeristen de gemeente Aalten. Naar verwachting zijn deze bezoekers goed voor 40% tot 45% van de totale, in de gemeente Aalten, gerealiseerde omzet in eten en drinken. Deze bezoekers zijn dan goed voor een toeristische besteding van 42,5% van het totaal, ofwel € 8,5 miljoen.

In totaal kan in de gemeente Aalten vanuit de vraag een totale besteding van **circa € 20,2 miljoen** worden geraamd**:** door inwoners € 11,7 miljoen (57,5%) en door bedrijven en toeristen € 8,5 miljoen (42,5%).

[1]Afkomstig van ervaringscijfers gebaseerd op Horeca DNA, CBS & Foodstep
[2]Zakelijk draagvlak en vraag naar bedrijfsuitjes en bijeenkomsten zijn opgenomen als toeristisch

Conclusie
conform bovenstaande economische inschattingen zijn qua horeca in de gemeente Aalten
naar verwachting het aanbod en de vraag in evenwicht
op een niveau van circa € 20 miljoen.

Visie

Het *waarom*, *hoe* en *wat* van de Aaltense Horecavisie wordt beschreven.

Bron afbeelding: Hotel 't Welink, Dinxperlo

1.4 Aanbod

De horecadichtheid is lager dan twee van de drie omringende Nederlandse gemeenten en ligt onder het nationale gemiddelde.

De horecadichtheid in Aalten, Dinxperlo, de kleine kernen en het buitengebied is relatief laag vergeleken met die van Bredevoort.

Hoewel de diversiteit in bedrijfstypen en concepten in Aalten, Dinxperlo en Bredevoort groot is vergeleken met de kleine kernen en het buitengebied, worden niet alle leefstijlen bediend.

Vraag

Uit het KSO (2019) blijkt dat tussen 20% en 30% van de klanten van horeca in Aalten afkomstig is van buiten de gemeente. Ook blijkt uit een vitaliteitsonderzoek dat er een verbeterpunt ligt qua onderscheidend vermogen van enkele horecabedrijven.

Dominante leefstijlen zijn de rustzoeker, de verbindingszoeker en de harmoniezoeker. Rondom en buiten de gemeente Aalten is er vraag vanuit stijlzoekers, plezierzoekers en avontuurzoekers.

De trends en ontwikkelingen tonen dat horeca een groeisector zal blijven met verketenisering en schaalvergroting versus boetiekformules.. Innovatie vindt plaats in zowel concept als product door verbinding te maken met onder meer erfgoed, natuur en sport. Er is wereldwijd sprake van een sterke toeristische groeivraag, die nationaal, regionaal en lokaal tastbaar is.

Confrontatie

Er is ruimte voor nieuwe concepten vanuit ontbrekende sectoren en/of concepten. Denk aan een fastservicebedrijf in Bredevoort. Nu in Nederland bestemmingsmanagement* in opkomst is, kan de horeca hierop meeliften en/of die ontwikkeling vormgeven. Denk aan natuurinclusieve horeca gekoppeld aan leisure, zoals kanoverhuur.

Vanuit de vraag van zowel bewoners als toeristen kan een meer passend aanbod worden gevormd of nieuw aanbod worden gecreëerd. Een horecazaak die inzet op stijlzoekers, plezierzoekers en avontuurzoekers kan een unieke destinatielocatie worden en zo een kartrekker voor de gemeentelijke horeca.

De versterking van horeca in combinatie met natuur, erfgoed, sport of recreatie is een kans om verder aan te sluiten op de behoeften en leefstijlen van bewoners en toeristen. Het vergroten van de diversiteit in bedrijfstypen en concepten kan tegelijkertijd zowel inspelen op de toeristische groeivraag als zorgen voor een betere aansluiting op de leefstijlen van inwoners.

*Bestemmingsmanagement: Het strategisch beheren van toeristische locaties om een duurzame en aantrekkelijke bezoekerservaring te waarborgen. (NBTC)

Toekomstperspectief

Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied is het uitgangspunt voor de doorontwikkeling. Lonkend perspectief is elkaar versterkende centrumhoreca en buitengebiedhoreca. In de centra van Aalten, Dinxperlo en Bredevoort is er balans in aanbodmix van winkels, horeca en maatschappelijke functies, passend in de centrum- en/of omgevingsvisie. De horeca in het kernwinkelgebied kent een aanvullende en/of hoogwaardige invulling en er is geen beperking tot aanloop. In het buitengebied is spreiding en beperking zichtbaar. Dit is een **Consolidatie Plus** groeiscenario.

- Aalten: Consolidatie/Groei. Mogelijk een hotelfunctie.
- Dinxperlo: Consolidatie/Kwaliteitsverbetering en meer diversiteit in concepten.
- Bredevoort: Consolidatie/Groei via (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten.
- Kleine kernen: Consolidatie via bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen.
- Buitengebied: Groei/Doorontwikkeling van bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers. Tevens ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk.

SWECO

Uitvoering

Het *waarom*, *hoe* en *wat* van de Aaltense Horecavisie wordt beschreven.

Bron afbeelding: Hotel 't Welink, Dinxperlo

Voorstel Horeca-categorieën 2/2

Met enige aanpassing vormt de huidige categorie-indeling -zoals weergegeven in bestemmingsplan Landelijk Gebied 1.54-1.57) Kern Aalten Centrum 1.46, kern Dinxperlo 1.43, kern Bredevoort 1,43) de basis voor een voorstel van een herziene categorie-indeling:

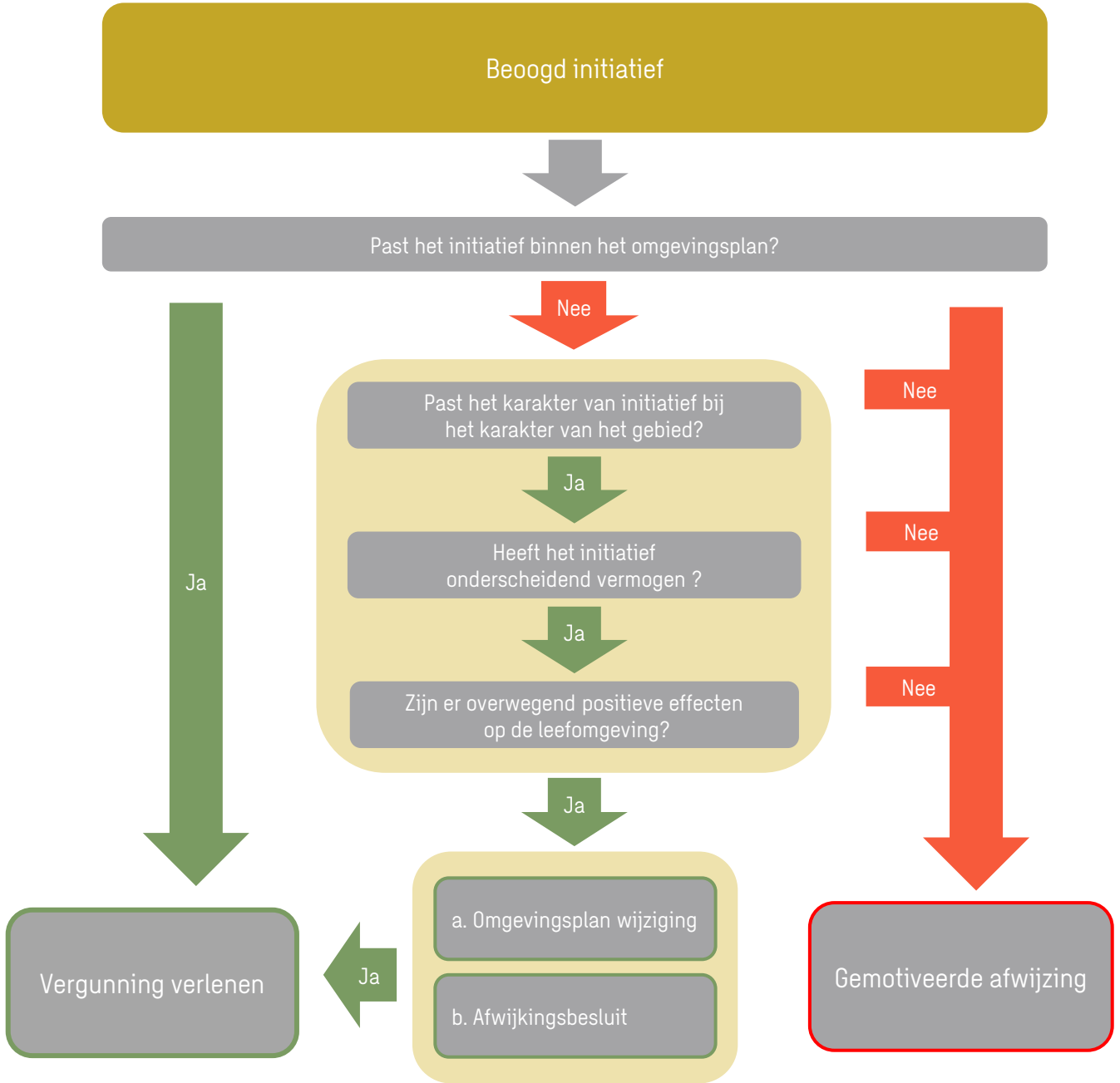
(Categorie 0)	Horecavoorzieningen die niet zelfstandig functioneren, maar uitsluitend een ondersteunende of ondergeschikte aanvulling vormen op de hoofdfunctie. Het betreft hier nadrukkelijk geen paracommerciële horeca. Voorbeelden: - Ondersteunende horeca is een horecavoorziening ten behoeve van de hoofdfunctie voor verstrekking en consumptie van niet-alcoholische dranken en etenswaren in een specifiek hiervoor ingerichte ruimte (zoals museumcafé, bedrijfskantine, wellness-restaurant). - Ondergeschikte horeca betreft de verstrekking van niet-alcoholische dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse in een niet specifiek daarvoor ingerichte ruimte (zoals binnen een winkel, dansschool of maatschappelijke instelling).
Categorie 1	Horecabedrijven waar naast kleinere etenswaren alcoholvrije dranken worden verstrekt en waarvan de exploitatie aansluit bij 1.a. de verzorgingsfunctie en bezoekers van respectievelijk de centra van dorpskernen (zoals broodjeszaak, ijssalon, eethuisje, koffiezaak, afhaalhoreca) 1.b. de recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied van de gemeente Aalten (zoals ijsverkoop, theetuin, ontvangstruimte en/of een naar aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf)
Categorie 2	Horecabedrijven gericht op het verstrekken van etenswaren en/of dranken, waarvan de exploitatie doorgaans geen aantasting op het woon- en leefklimaat veroorzaakt (zoals lunchroom, café, bar, cafetaria, automatiek, restaurant, hotel en vergelijkbaar, al dan niet met een zaalaccommodatie). Gekoppeld aan de oppervlakte van de zaalaccommodatie valt deze horecacategorie uiteen in 2 subgroepen: 2.a. zaalaccommodatie tot maximaal 250 m² (geen druk op omgeving). 2.b. zaalaccommodatie groter dan 250 m² (mogelijk druk op omgeving).
Categorie 3	Horecabedrijven waar 's avonds en/of 's nachts alcoholische drank wordt verstrekt en gelegenheid tot dansen of vergelijkbaar vermaak is, waarvan de exploitatie een aantasting van het woon- en leefklimaat kan veroorzaken (zoals dancing, nachtclub en naar de aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen horecabedrijven).

Voorstel Toetsingskader

In het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) vindt een doorvertaling van het horecabeleid plaats.

Voor de beoordeling van de vraag of vestiging/uitbreiding van een horecabedrijf mogelijk is, wordt het beoogde initiatief in eerste instantie getoetst aan het vigerende omgevingsplan. Indien het initiatief past, wordt vergunning verleend.

Indien het initiatief niet past binnen het omgevingsplan, wordt het getoetst op passendheid bij het gebied, onderscheidend vermogen en effecten op de leefomgeving. Indien het initiatief hierop positief scoort, wordt alsnog vergunning verleend.

SWECO

Horecavisie Gemeente Aalten

23-04-2024
Sweco – Natascha Boerkamp, Paul Rodenburg, Luc Valentijn, Cyriëlla Angelina
in opdracht van gemeente Aalten
51016965

Bron afbeelding:,Hip & Stijl Fotografie, 2023

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1	De staat van horeca	7
	1.1 Aanbod	8
	1.2 Vraag	14
	1.3 Trends en ontwikkelingen	19
	1.4 Confrontatie	20
2	Horecavisie	22
3	Beleidskader en uitvoeringsprogramma	25
4	Conclusie en samenvatting	33
	Bijlagen	36

Welkom en veel leesplezier!

SWECO

Bron afbeelding: Borghman, Bredevoort

Inleiding

Het *waarom*, *hoe* en *wat* van de Aaltense Horecavisie wordt beschreven.

Bron afbeelding: Hotel 't Welink, Dinxperlo

Aanleiding

De gemeente Aalten werkt aan een **leefbare** en **attractieve** gemeente waar de inwoners, bezoekers en ondernemers zich thuis voelen.

Om dit voor elkaar te krijgen, wil de gemeente in goed overleg én samen met haar ondernemers en bewoners een **gevarieerd en goed functionerend voorzieningenaanbod** realiseren. In dat aanbod speelt de horeca een belangrijke rol.

De gemeente heeft behoefte aan een **horecavisie met beleidskader en advies uitvoeringsprogramma**. De horecavisie vormt een integraal onderdeel van het ruimtelijk-economisch beleid en een **bouwsteen voor de omgevingsvisie** van de gemeente Aalten.

Omdat de horeca veel raakvlakken heeft met andere publiekverzorgende functies, zoals detailhandel, recreatie en toerisme, wordt bij het opstellen van de horecavisie zo veel mogelijk **geïntegreerd en in goed overleg** met die andere partijen gewerkt en worden waar nodig ook bewoners en bezoekers betrokken.

De startnotitie Horecavisie gemeente Aalten heeft als stappen geformuleerd:

- **Stap 1**: we brengen in **beeld** welke mogelijkheden de bestaande bestemmingsplannen bieden en waar dit knelt. Aan de hand van stippen op de kaart geven we aan waar zich op dit moment reguliere horeca, incl. theetuinen en ‘rust- en ontvangstruimtes’, bevinden. Hierbij worden de diverse categorieën gemarkeerd. We onderzoeken (naar draagkracht) waar mogelijk uitbreiding kan plaatsvinden.
- **Stap 2**: we gaan in gesprek met KHN, afdeling Aalten Dinxperlo Bredevoort, de Vereniging van Logiesverstrekkende bedrijven, Ondernemersverbanden en belangenverenigingen en we brengen de **wensen** in kaart.
- **Stap 3**: we stellen de kaders voor toekomstige **ontwikkelingsmogelijkheden** op. Daarnaast onderzoeken we de wens en noodzaak om bestemmingen in de centra aan te passen.

Doel, vraag en aanpak

Doel
Horecavisie voor leefbare en attractieve gemeente Aalten

Centrale vraag
Wie moet/kan wat waar doen om de visie te realiseren?

Plan van Aanpak
Vanuit onderzoek via visievorming naar beleid!

Stap 1: Onderzoek positie & perspectief

Het eerste onderdeel omvat een inventarisatie en analyse van het horeca-aanbod op zowel kwantitatief als kwalitatief vlak.

Stap 2: Visievorming

Voor de kernen en het buitengebied in de gemeente Aalten wordt een horecavisie en ontwikkelkader opgesteld waarin economische, ruimtelijke en doelgroepgerichte aspecten terugkomen.

Stap 3: Beleidskader & advies uitvoeringsprogramma

Het kader geeft de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden weer. Ook wordt de wens en noodzaak naar horeca getoetst.

Stap 4: Horecavisie gemeente Aalten

Gebiedsgericht, typegericht en doelgroepgericht wordt in de visie met uitvoeringsplannen aangeven welke horecaontwikkeling in de gemeente Aalten gewenst en mogelijk is.

Bron afbeelding: Sweco, 2023

1. De staat van horeca

Bezint eer ge begint. De staat van horeca wordt inzichtelijk dankzij een scherpe foto van aanbod, vraag, trends en ontwikkelingen, en een confrontatie hiervan. Hieronder wordt zo stap voor stap een goed fundament gelegd ofwel een duidelijk vertrekpunt van de horecavisie geformuleerd.

1.1 Aanbod – Structuur

- De horeca in de gemeente Aalten bevindt zich **voornamelijk in de centra van de plaatsen Aalten, Dinxperlo en Bredevoort**. Daarnaast kent de gemeente **ook enige horeca in kernen** als Barlo, De Heurne, Haart, Lintelo en IJzerlo **en een groot buitengebied.**
- Er is een onderscheid te maken in **reguliere horeca** (46 bedrijven) **en overige horeca** (32 bedrijven).
- De gemeente telt **46 reguliere horecabedrijven** die samen een wvo van circa 6.400 m² meten (bron: Locatus). Van deze bedrijven is de helft (27 bedrijven) lid van de Koninklijke Horeca Nederland (KHN).
- Qua sectoren zijn de 46 bedrijven als volgt verdeeld: **hotelsector 3, drankensector 5, restaurantsector 19 en fastservice 19.**
- De bedrijfstypen café-restaurant (14) en fastfood (10) maken samen meer dan de helft van het totale aanbod uit.
- De horecabedrijven worden gemiddeld met een 4,4 beoordeeld (Google waardering 1-5).
- Voor goed inzicht in de horecastructuur wordt de gemeente Aalten opgedeeld in vijf gebieden: (1) Aalten, (2) Dinxperlo, (3) Bredevoort, (4) kleine kernen en (5) Overig c.q. bedrijventerreinen en buitengebied.
- De horecastructuur en kenmerken van de verschillende deelgebieden zijn in de bijlagen uitgewerkt.

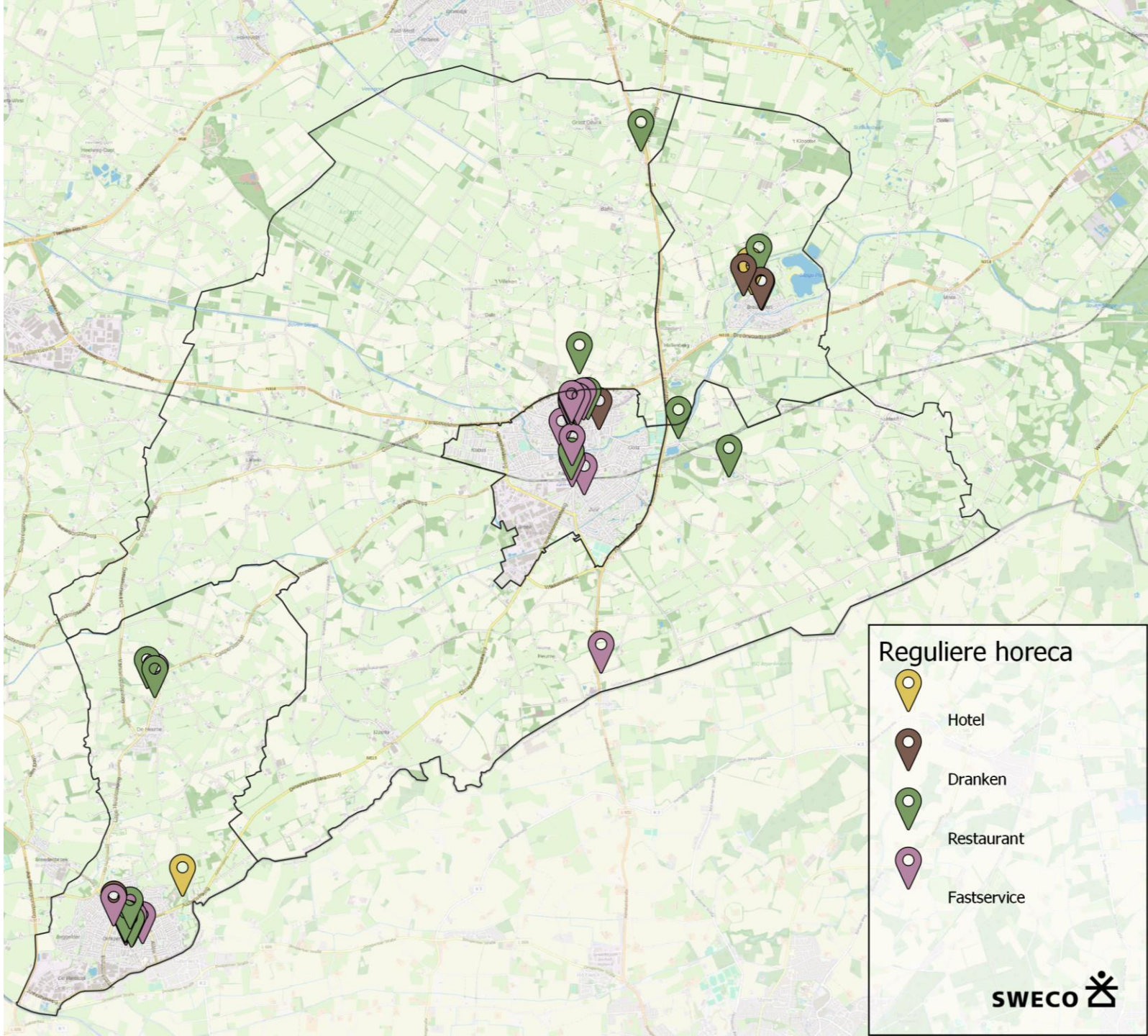
Sector	Bedrijfstype	Aantal	Oppervlak (m2)
Hotels	Hotel-Restaurant	3	235
Dranken	Café	3	1.580
	Feestzaal	2	1.950
Restaurant	Café-Restaurant	14	1.335
	Restaurant	5	460
Fastservice	Fastfood	10	400
	Bezorgen/Halen	4	160
	Grillroom/Shoarma	3	120
	Koffiebar	2	160
Totaal		**46**	**6.400 m2**

Reguliere horeca

- De **46** horecazaken in de gemeente Aalten zijn hiernaast op de kaart aangegeven.

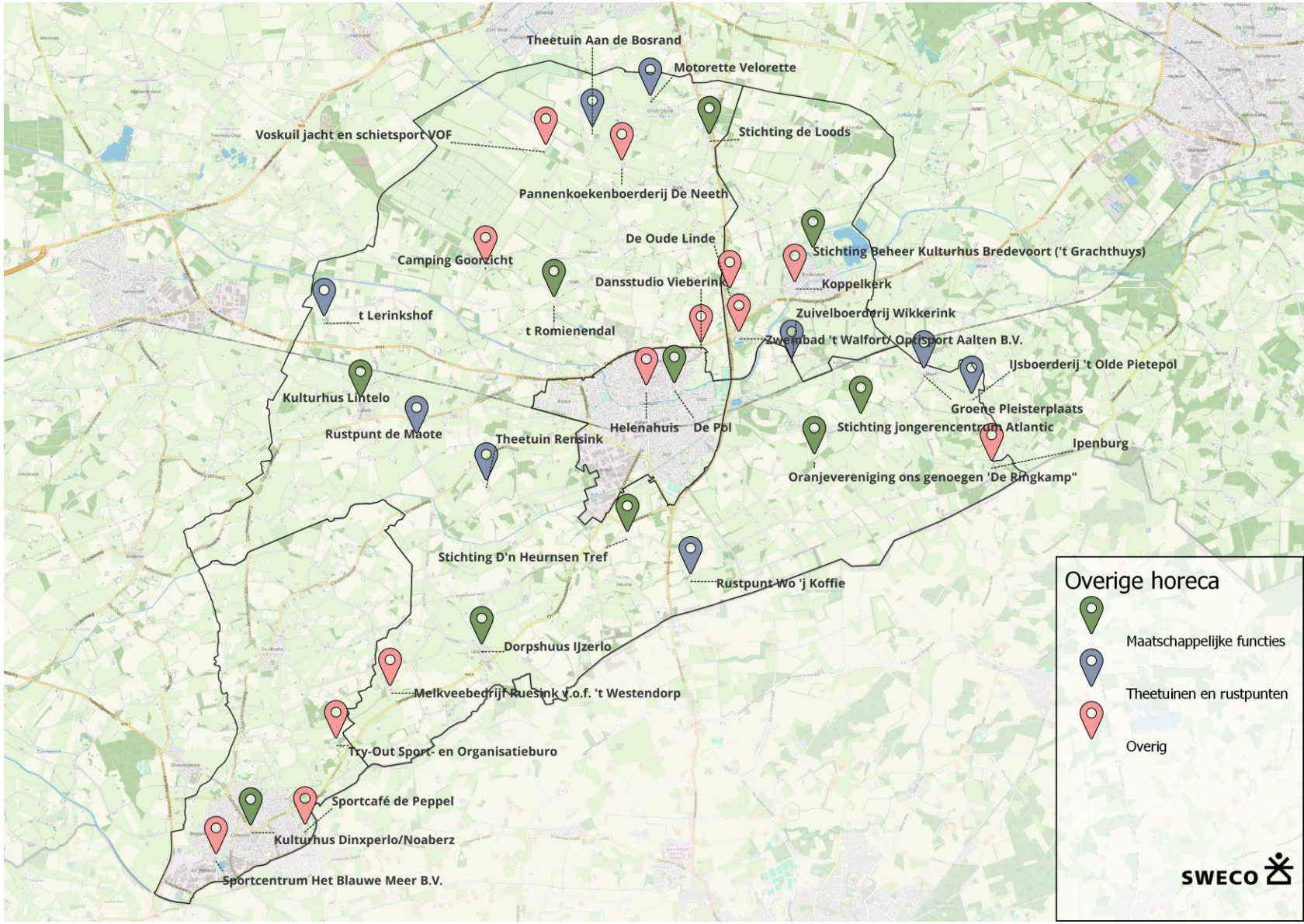
- **Aalten** telt **18** horecavestigingen die onderverdeeld zijn in negen fastserviceformules, zeven restaurants en twee drankverstrekkers.
- In **Dinxperlo** zijn er in totaal **14** horecabedrijven: zeven fastservicebedrijven, vijf restaurants, een café (dranken) en een hotel.
- **Bredevoort** telt **zes** horecagelegenheden, een fastservicebedrijf, een restaurant, twee café's en twee hotels.
- **Overig Aalten**, ofwel de kleine kernen en het buitengebied tellen in totaal **acht** bedrijven. Hiervan zijn zes een restaurant en twee een fastservicebedrijf.

- In de bijlagen is een gedetailleerde weergave van de gebieden met horeca-vestigingen opgenomen.

Overige horeca

- Naast de reguliere horecabedrijven zijn er in de gemeente Aalten **32 overige horecabedrijven** aanwezig. Het betreft hier 13 keer een vorm van horeca bij en/of ondergeschikt en/of ondersteunend aan een andere functie.
- Qua **theetuinen en 'rust- en ontvangstruimtes**' zijn er op dit moment negen bijzondere horecabedrijven (bron: gemeente Aalten).
- Daarnaast zijn er ook bijzondere horecabedrijven met een **maatschappelijke functie** zoals buurtcentra en kulturhuzen. Er zijn tien bijzondere horecabedrijven met een maatschappelijke functie (bron: gemeente Aalten, o.b.v. bestand exploitatievergunningen).

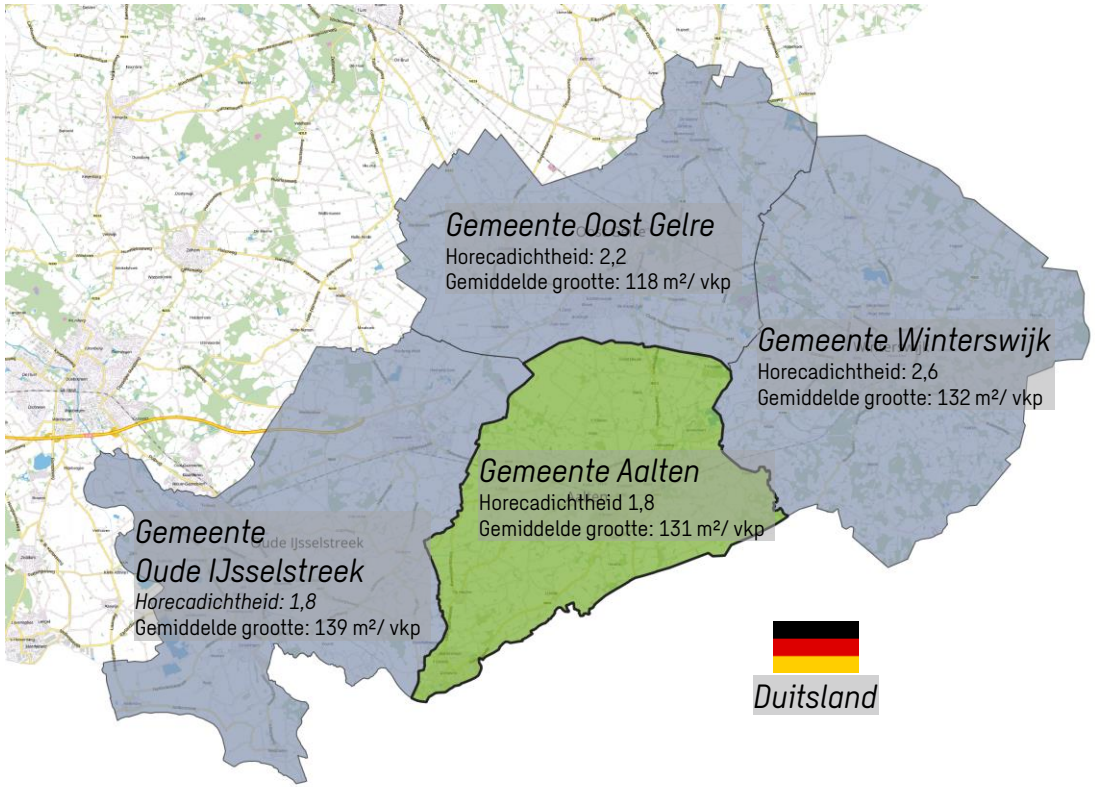

Bron: Gemeente Aalten, 2023; Achtergrondkaart: OSM, 2023

SWECO

Benchmark (I)

- De gemeente Aalten grenst zowel aan de Duitse grens als aan de gemeenten Oude IJsselstreek, Oost Gelre en Winterswijk.
- Met **1,8 horecagelegenheden per 1.000 inwoners** is de horecadichtheid in de gemeente Aalten lager dan die van buurgemeenten Oost Gelre en Winterswijk. In de gemeente Oude IJsselstreek is een vergelijkbare dichtheid gemeten.
- In Winterswijk is per 1.000 inwoners de meeste horeca aanwezig (2,6). Hierna volgt Oost Gelre met 2,2 bedrijven en tot slot Oude IJsselstreek met 1,8 horecazaken per 1.000 inwoners.
- In Nederland bedraagt het gemiddelde aantal horecazaken 3,6 vestigingen per 1.000 inwoners (2019). Hiermee ligt de horecadichtheid van 1,8 in de gemeente Aalten op de helft van het nationaal gemiddelde.
- De gemiddelde grootte van horecazaken in de gemeente Aalten is ongeveer gelijk aan die in de gebenchmarkte buurgemeenten. **De gemiddelde horecagelegenheid meet 131 m²**. Dat is nagenoeg gelijk aan Winterswijk (132 m²), meer dan in Oost Gelre (118 m²) en minder dan in Oude IJsselstreek (139 m²).

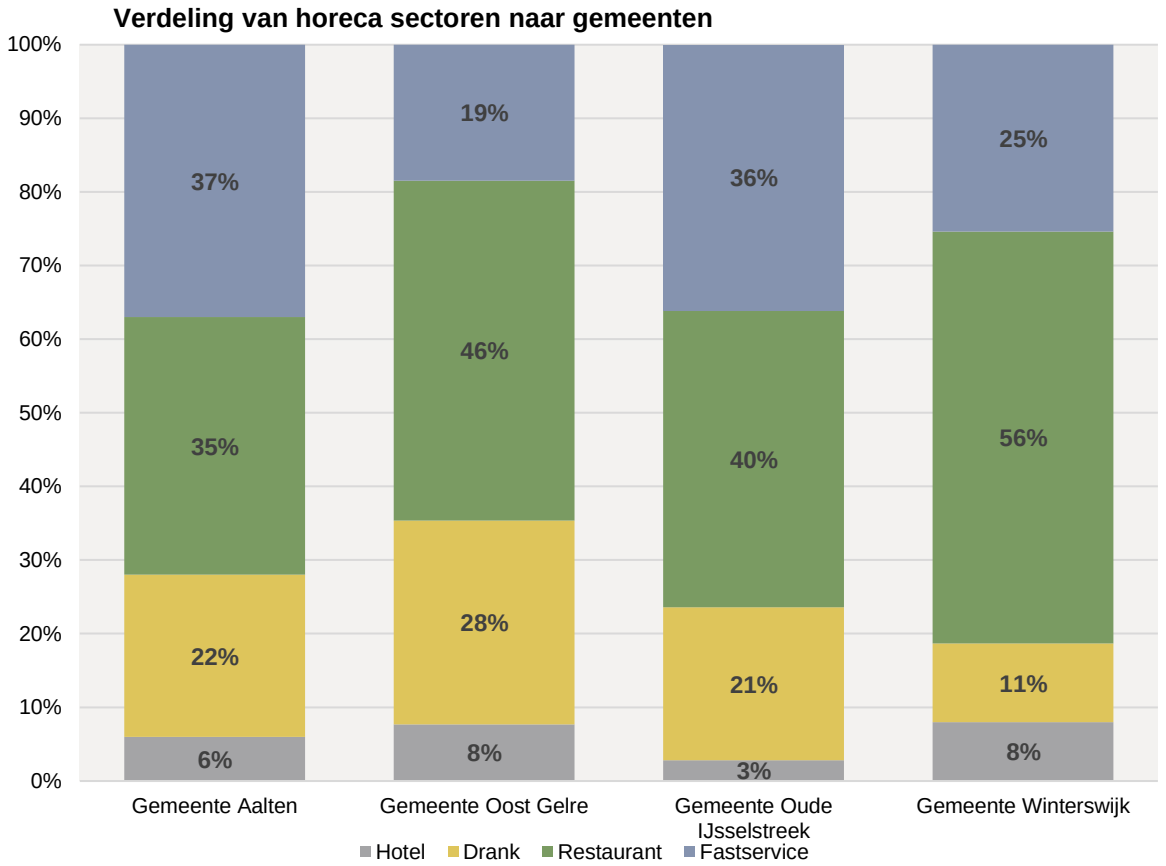
Bron: Locatus BenchmarkViewer, 2023; Achtergrondkaart: OSM, 2023

De gemeenten rondom Aalten zijn gekozen als benchmark omdat zij de meeste toevloeiing en afvloeiing van bezoekers ervaren. De horecadichtheid wordt weergegeven in horecavestigingen per 1.000 inwoners in de desbetreffende gemeente. Deze data is afkomstig van Locatus, 2023. De gemiddelde grootte van een horeca verkooppunt (vkp) wordt berekend door het winkelvloeroppervlak (wvo) te delen door het aantal horecagelegenheden per gemeente.

SWECO

Benchmark (II)

- Er zijn verhoudingsgewijs **meer fastservicebedrijven** in de gemeente Aalten dan in de Nederlandse buurgemeenten Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
- De **restaurantsector** is in vergelijking tot de referentiegemeenten **ondervertegenwoordigd**.
- In de gemeente Aalten zijn de drankverstrekkers ongeveer even sterk vertegenwoordigd als in de buurgemeenten.
- Het aandeel hotels op het totaal aantal horecagelegenheden is vergelijkbaar met het gemiddelde van de gemeenten Oost Gelre en Winterswijk.

Bron: Locatus BenchmarkViewer, 2023; bewerking Sweco

Bovenstaande tabel is tot stand gekomen door gebruik te maken van Locatus (2023) data. De verdeling van horecasectoren is gebaseerd op het aantal verkooppunten per gemeente.

SWECO

Gebieden

- **Bredevoort en Dinxperlo** kennen een **hogere horecadichtheid dan Aalten**.
- **Qua diversiteit in bedrijfstypen scoren Aalten, Bredevoort en Dinxperlo hoog**, omdat ze eenvoudigweg een groot aanbod hebben. In de kleine kernen is absoluut gezien en gerelateerd aan inwonertal weinig horeca aanwezig. Ook is de diversiteit van concepten laag. De horeca in Bredevoort steekt met kop en schouders boven het doorsnee aanbod uit met aantrekkelijke, onderscheidende formules.
- **De doelgroep van het huidige aanbod is breed**: zowel particulier als toeristisch als zakelijk.
- **De panden zijn in goede staat** en bieden veelal een verzorgd aanzicht. Ook is er bij een groot aantal horecabedrijven terrassen te vinden. De hoeveelheid groen varieert sterk. Er is beduidend minder groen bij de horeca in Dinxperlo en Aalten dan in Bredevoort en het buitengebied.
- De horecabedrijven **in Bredevoort en het buitengebied** krijgen **een hoge Google-waardering (4,5/5).**

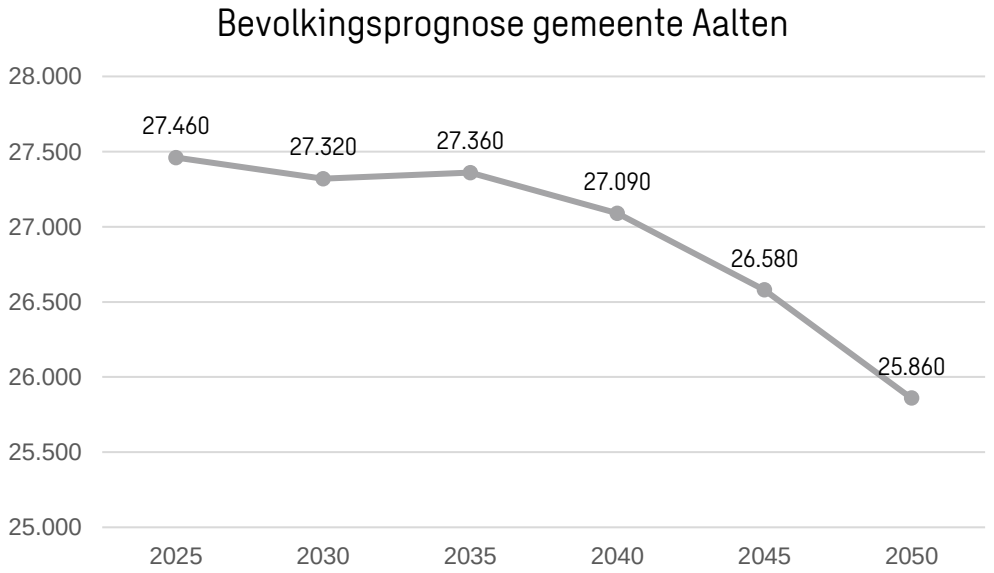
	Gemeente Aalten	Aalten	Bredevoort	Dinxperlo	Kleine kernen en overig (buitengebied)
Horecadichtheid per 1000 inw.	1,8	1,47	2,54	2,17	1,72
Aantal vestigingen	49	19	5	18	7
Diversiteit bedrijfstypen	Gemiddeld	Hoog	Hoog	Hoog	Laag
Diversiteit concepten	Gemiddeld	Gemiddeld	Hoog	Gemiddeld	Laag
Doelgroep	Informeel Breed	Informeel Breed	Formeel Toeristisch	Informeel Breed	Informeel Breed
Aanzicht	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd	Verzorgd
Panden	Goed en oud	Goed en oud	Goed oud/nieuw	Goed en oud	Goed en oud
Terrassen	Veel	Veel	Veel	Veel	Veel - gem
Groen	Geen/Weinig	Geen/Weinig	Veel	Geen/Weinig	Gemiddeld
Parkeren	Veel	Gem – veel	Veel	Veel	Veel
Reclame	Gemiddeld	Gem – veel	Geen/Weinig	Gemiddeld	Gemiddeld
Waardering Google	4,4	4,4	4,5	4,2	4,5

Bron: Locatus (2023), CBS (2023), Sweco locatiebezoek (2023), bewerking Sweco

Toelichting
Horecadichtheid: Aantal horecabedrijven per 1.000 inwoners
Diversiteit bedrijfstypen: Gaat over de diversiteit qua sector en bedrijfstype
Diversiteit concepten: Gaat over de diversiteit qua bedrijfsformule
Doelgroep: Meest voorkomende doelgroep
Aanzicht: Verzorgd of onverzorgd
Panden: Goed of slecht en oud of nieuw
Terrassen: Geen/weinig, gemiddeld of veel horecabedrijven met terrassen
Groen: Geen/weinig, gemiddeld of veel groen
Parkeren: Geen/weinig, gemiddeld of veel fiets en auto parkeergelegenheid
Reclame: Geen/weinig, gemiddeld of veel reclame

1.2 Vraag – Particulier

- De gemeente Aalten telt **momenteel 27.244 inwoners**. De bevolkingsopbouw laat een groter dan nationaal gemiddeld aandeel 45+ jarigen zien en een kleiner aandeel 25-45 jarigen.
- De gemiddelde **huishoudensgrootte van 2,3** is groter dan het landelijk gemiddelde van 2,1.
- Volgens de bevolkingsprognose vanuit Primos zal het aantal inwoners **na 2035 afnemen met circa 5% tot 25.860 inwoners** in 2050. Overigens kent de gemeente Aalten voor de komende zeven jaar een woningopgaaf van 1.000 woningen.
- Het gemiddeld **inkomen per inwoner van €25.600** is lager dan het landelijk gemiddelde van €29.200 (2021).

Bron: Primos, 2023

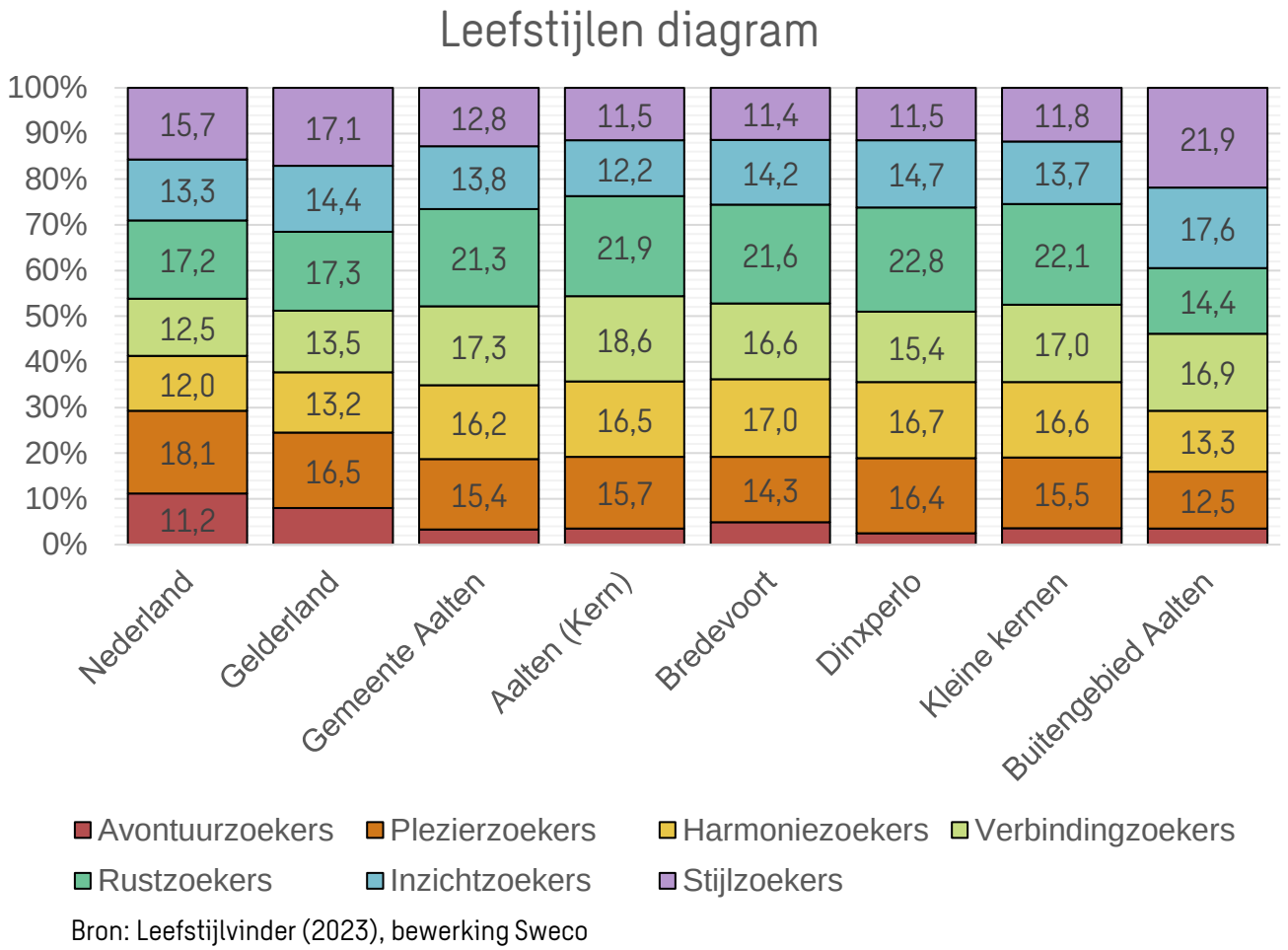
	Inwoners	Aandeel 0-15 jaar	Aandeel 15-25 jaar	Aandeel 25-45 jaar	Aandeel 45-65 jaar	Aandeel 65 jaar en ouder	Gemiddeld inkomen p.p.
Gemeente Aalten	27.244	15%	12%	20%	30%	24%	€ 25.600
Nederland	17.811.291	15%	12%	25%	27%	20%	€ 29.200

Bron: CBS Statline, 2023, inkomen betreft CBS Statline, 2021

SWECO

Leefstijlen

- Voor Nederland geldt dat de dominante leefstijl de Plezierzoeker is. Plezierzoekers zijn spontaan, avontuurlijk, gezellig en impulsief.
- In Gelderland zijn de Rustzoekers (17,3%) en de Stijlzoekers (17,1%) dominant. Rustzoekers zijn kalm, bedachtzaam en blijven graag in de eigen vertrouwde omgeving. Stijlzoekers worden graag geprikkeld en zoeken uitdagingen op.
- **In de gemeente Aalten domineert de Rustzoeker** (21,3%). Daarnaast is 17,3% van de inwoners een **Verbindingszoeker**. De Verbindingszoeker is graag samen met anderen en blijft graag in beweging. Ook zijn er veel **Harmoniezoekers** (16,2%)
- In Bredevoort en Dinxperlo is de Rustzoeker ook dominant.
- De meest voorkomende leefstijl in de kleine kernen (Lintelo, Barlo, IJzerlo en Haart) is wederom de Rustzoeker.
- **In het buitengebied is de Stijlzoeker zeer dominant** (21,9%) en zijn er aanzienlijk minder Rustzoekers (14,4%)
- In de gemeente Aalten wonen **weinig Avontuurzoekers**.

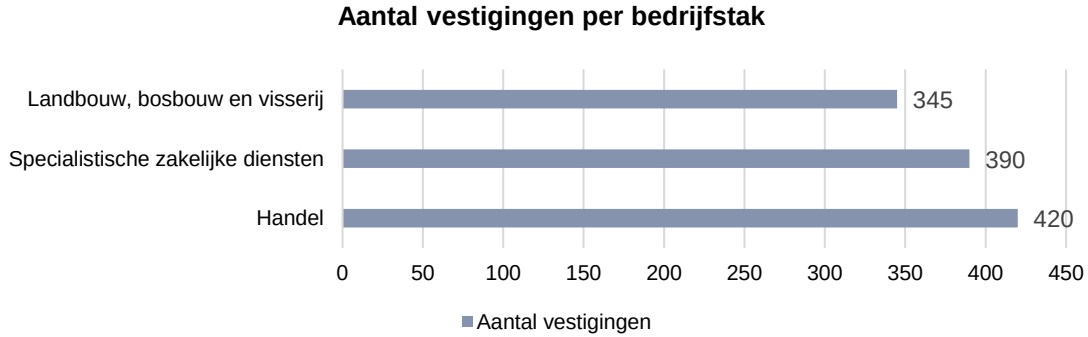
Bron: Leefstijlvinder (2023), bewerking Sweco

SWECO

1.2 Vraag – Zakelijk en Toeristisch

Zakelijk

- De zakelijke markt van zowel gemeente Aalten als omliggende gemeenten zorgt voor toevloeiing aan de Aaltense horecagelegenheden.
- In de gemeente Aalten bevinden zich in totaal **2.965 bedrijfsvestigingen** met handel als grootste bedrijfstak. (CBS, 2023)
- De specialistische zakelijke dienstverlening en landbouw, bosbouw en visserij zijn grote werkgevers in de gemeente.
- De gemeenten Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk tellen gezamenlijk **11.600 economische activiteiten** (CBS, 2023).

Bron: CBS, 2023; bewerking Sweco

Toeristisch

- De toeristische vraag komt vanuit zowel dagtoeristen als verblijfstoeristen.
- Tussen 2013 en 2019 groeide het dagtoerisme in de Achterhoek met 25% (Gelderland in Cijfers, 2019). In 2022 omvat het dagtoerisme in gemeente Aalten **434.000 bezoekers**. Hiervan is 45% op route gebonden buitenrecreatie, ofwel wandelen en fietsen door inwoners van buiten de eigen gemeente. De oeverrecreatie (19%) en bezienswaardigheden (12%) trekken een groot aandeel bezoekers (Ginder, 2023).
- Zo ook groeide het aantal toeristische overnachtingen tussen 2013 en 2019 met **21%** (Gelderland in Cijfers, 2019). De gemeente Aalten telde **149.000 overnachtingen** in 2022, waarvan 42% op een camping. Opvallend is dat slechts 8% van de overnachtingen in een hotel plaatsvindt (Ginder, 2023). Als gevolg van de herstructurering van ‘t Walfort (116 recreatiewoningen) wordt er een toename verwacht in het aantal overnachtingen.
- De vrijetijdssector heeft een economische betekenis van **€12,6 miljoen** in de gemeente Aalten. In vergelijking tot 2019 is de betekenis met 43% gestegen (Ginder, 2023).

Koopstromen en vitaliteit

Het koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2019 geeft inzicht in de horeca in de gemeente Aalten.

- Het aantal horecavestigingen in de gemeente Aalten ligt lager dan gemiddeld in Oost Nederland. Voor buurgemeente Oude IJsselstreek geldt dit ook.
- De werkgelegenheid in de horecasector is tussen 2015-2019 toegenomen met 29% in de gemeente. Deze stijging is met name te zien in het centrum van Aalten.
- De gemeente Aalten valt in het onderzoek in de categorie 'weinig stedelijke' gemeenten. Gemiddeld is de **binding van 'drinken' 44% en 'eten' 41%** in deze categorie. Over het algemeen geldt: hoe stedelijker de gemeente, hoe hoger de binding voor eten en drinken.
- Van het aantal personen dat uit eten gaat in de gemeente Aalten is **20% tot 30% afkomstig van buiten** de eigen gemeente. Dit is relatief laag in vergelijking met de rest van Oost Nederland.
- Het horeca-aanbod in de gemeente scoort gemiddeld een 6.5. Het centrum van Aalten scoort met een 7,6 aanzienlijk hoger.

	Verkooppunten horeca 2015 - 2019	Werkzame personen horeca 2015 - 2019	Waardering aanbod horeca 2019
Gemeente Aalten	+ 5 verkooppunten	+29%	6,5
Centrum Aalten	- 1 verkooppunt	+57%	7,6
Centrum Dinxperlo	+ 1 verkooppunt	0%	6,5

Bron: Koopstromenonderzoek Oost-Nederland, 2019*

Recent onderzoek naar de vitaliteit van de horecasector in de Achterhoek toont:

- Over het algemeen is de horeca in de Achterhoek vitaal: de vestigingen worden goed onderhouden, hebben een eigentijdse uitstraling en aantrekkelijke locatie.
- De meeste horecavestigingen worden online beoordeeld en scoren hoog (> 8,5).
- Verbeterpunten zijn het onderscheidend vermogen van enkele (met name kleinere) horecazaken die een specifieke doelgroep missen.
- Landelijke ontwikkelingen als personeelstekorten en hoge (energie)kosten spelen ook in de regio.

Bron: Monitor Toerisme Achterhoek (Ginder, 2022)

*Eind 2023 is een nieuw Koopstromenonderzoek uitgevoerd. De resultaten daarvan waren ten tijde van uitvoering van dit onderzoek nog niet beschikbaar.

€ Economisch functioneren

Aanbodzijde
Het ruimtelijk economisch functioneren kan geraamd worden vanuit de aanbodzijde. Hiervoor wordt onderstaande berekening gebruikt waarbij kengetallen zijn vermenigvuldigd met het aanbod in de horecasectoren in de gemeente Aalten.

Vanuit dit aanbod vloeit indicatief een jaarlijkse omzet voort van **circa € 19,7 miljoen**.

Sector	Verkoopoppervlak in m^2	Vloerproductiviteit (omzet per m^2)	Totaal omzet in miljoenen
Dranken	3.530	€ 2.000,-	€ 7,1
Restaurant	1.795	€ 3.000,-	€ 5,4
Fastservice	840	€ 4.000,-	€ 3,4
Hotel	235	€ 2.500,-	€ 0,6
Totaal regulier	6.400	€ 2.561,-	**€ 16,4**
Totaal overig	3.250	€ 1.000,-	**€ 3,3**

Indicatieve omzetraming horeca Aalten, 2023

Vraagzijde
Redenerend vanuit de vraag is gekeken naar lokaal, zakelijk en toeristisch draagvlak.

Lokaal draagvlak en particuliere vraag. Er wonen 27.244 mensen in de gemeente Aalten. Afgaande op de aanbodsituatie ter plekke en resultaten van het koopstromenonderzoek 2019 is de inschatting dat ca. 40% van de horecabesteding van inwoners van de gemeente Aalten in de 'eigen' horeca binnen de gemeente Aalten wordt gebonden. Landelijk wordt op jaarbasis ca. € 1.250,- per persoon[1] uitgegeven aan horeca . Het inkomensniveau is 14% lager dan landelijk. De lokaal gebonden horecabesteding van inwoners van de gemeente Aalten wordt zo geraamd op 27.244 x € (1.250,-*0,86) x 40% = € 11,7 miljoen. De horecabesteding richt zich niet alleen op de reguliere horeca, maar deels ook op de in de gemeente Aalten aanwezige overige horeca.

Toeristische en zakelijke vraag[2] genereert jaarlijks naar schatting 149.000 verblijfstoeristen en 434.000 dagtoeristen de gemeente Aalten. Naar verwachting zijn deze bezoekers goed voor 40% tot 45% van de totale, in de gemeente Aalten, gerealiseerde omzet in eten en drinken. Deze bezoekers zijn dan goed voor een toeristische besteding van 42,5% van het totaal, ofwel € 8,5 miljoen.

In totaal kan in de gemeente Aalten vanuit de vraag een totale besteding van **circa € 20,2 miljoen** worden geraamd**:** door inwoners € 11,7 miljoen (57,5%) en door bedrijven en toeristen € 8,5 miljoen (42,5%).

[1]Afkomstig van ervaringscijfers gebaseerd op Horeca DNA, CBS & Foodstep
[2]Zakelijk draagvlak en vraag naar bedrijfsuitjes en bijeenkomsten zijn opgenomen als toeristisch

Conclusie
conform bovenstaande economische inschattingen zijn qua horeca in de gemeente Aalten
naar verwachting het aanbod en de vraag in evenwicht
op een niveau van circa € 20 miljoen.

1.3 Trends en ontwikkelingen

Aanbod

Horeca blijft groeisector waarin schaalvergroting en verketenisering belangrijke ontwikkelingen zijn, met als tegentrend boetiekformules. Horeca is de meest populaire recreatieve ontmoetingsplaats en de sector groeit in aantal en diversiteit.

Marges staan onder druk door hogere kosten die niet altijd worden doorbelast: personeel, inkoop, overige exploitatiekosten (gas/electra) en kapitaalslasten (financiering en terugbetaling van coronasteun).

Innovatie in zowel concept als product vindt plaats binnen de horeca waarbij verbinding wordt gezocht met bijvoorbeeld erfgoed, natuur en sport. Hiermee neemt de diversiteit aan horeca toe.

Vraag

Vrijetijdmarkt groeit wereldwijd wat duidt op een omarming van horeca en recreatie door de consument. Vrijetijdsbeleving wordt gezien als een grondrecht en een belangrijke levensbehoefte. Met name de binnenlandse vraag groeit sterk.

Toerisme in het buitengebied groeit harder in vergelijking tot grote steden wat een kentering met de situatie in de pre-corona periode lijkt te zijn. Binnen het buitengebied heeft juist ook het echte buitengebied een sterke aantrekkingskracht.

De rol van de horeca in winkelgebieden groeit omdat door gemeenten en ondernemers krachtenbundeling wordt nagestreefd. Horeca leidt tot meer levendigheid, groter draagvlak en combinatiebezoeken waardoor beide sectoren elkaar aanvullen en versterken.

1.4 Aanbod

De horecadichtheid is lager dan twee van de drie omringende Nederlandse gemeenten en ligt onder het nationale gemiddelde.

De horecadichtheid in Aalten, Dinxperlo, de kleine kernen en het buitengebied is relatief laag vergeleken met die van Bredevoort.

Hoewel de diversiteit in bedrijfstypen en concepten in Aalten, Dinxperlo en Bredevoort groot is vergeleken met de kleine kernen en het buitengebied, worden niet alle leefstijlen bediend.

Vraag

Uit het KSO (2019) blijkt dat tussen 20% en 30% van de klanten van horeca in Aalten afkomstig is van buiten de gemeente. Ook blijkt uit een vitaliteitsonderzoek dat er een verbeterpunt ligt qua onderscheidend vermogen van enkele horecabedrijven.

Dominante leefstijlen zijn de rustzoeker, de verbindingszoeker en de harmoniezoeker. Rondom en buiten de gemeente Aalten is er vraag vanuit stijlzoekers, plezierzoekers en avontuurzoekers.

De trends en ontwikkelingen tonen dat horeca een groeisector zal blijven met verketenisering en schaalvergroting versus boetiekformules.. Innovatie vindt plaats in zowel concept als product door verbinding te maken met onder meer erfgoed, natuur en sport. Er is wereldwijd sprake van een sterke toeristische groeivraag, die nationaal, regionaal en lokaal tastbaar is.

Confrontatie

Er is ruimte voor nieuwe concepten vanuit ontbrekende sectoren en/of concepten. Denk aan een fastservicebedrijf in Bredevoort. Nu in Nederland bestemmingsmanagement* in opkomst is, kan de horeca hierop meeliften en/of die ontwikkeling vormgeven. Denk aan natuurinclusieve horeca gekoppeld aan leisure, zoals kanoverhuur.

Vanuit de vraag van zowel bewoners als toeristen kan een meer passend aanbod worden gevormd of nieuw aanbod worden gecreëerd. Een horecazaak die inzet op stijlzoekers, plezierzoekers en avontuurzoekers kan een unieke destinatielocatie worden en zo een kartrekker voor de gemeentelijke horeca.

De versterking van horeca in combinatie met natuur, erfgoed, sport of recreatie is een kans om verder aan te sluiten op de behoeften en leefstijlen van bewoners en toeristen. Het vergroten van de diversiteit in bedrijfstypen en concepten kan tegelijkertijd zowel inspelen op de toeristische groeivraag als zorgen voor een betere aansluiting op de leefstijlen van inwoners.

*Bestemmingsmanagement: Het strategisch beheren van toeristische locaties om een duurzame en aantrekkelijke bezoekerservaring te waarborgen. (NBTC)

Bron afbeelding: Hip & Stijl Fotografie, 2023

2. Horecavisie

Het heden ofwel vertrekpunt van de horeca is hiervoor in beeld gebracht en in de visie hieronder wordt de stip op de horizon gezet. Door achtereenvolgens te kijken naar doelgroepen, bedrijfstypen en gebieden worden de contouren van het toekomstperspectief van de Aaltense horeca zichtbaar.

VISIE	Kenmerk	Toelichting
Startpunt	• Balans	• Er ligt een goede, stevige basis • Aanbod is traditioneel, weinig verrassend • Economisch voldoet het aanbod aan de vraag met beperkte kwantitatieve ruimte en behoefte aan kwalitatieve versterking • Er is ook een goede ruimtelijke verdeling van het aanbod
Doelgroepen	• Balans • Jongeren • Inclusiviteit • Dominantie van rust harmonie, verbinding • Kansen voor stijl, plezier, avontuur	• Harmonieus evenwicht tussen bestaande en nieuwe doelgroepen • Jongeren kunnen beter bediend worden, al dan niet in combinatie met maatschappelijke doelgroepen • Participatie en sociale cohesie • Het traditionele basisaanbod sluit goed aan op de traditionele vraag die zowel van buiten als van binnen de gemeente komt, gezien de dominante leefstijlen van rust-, harmonie- en verbindingszoekers • Rondom en buiten de gemeente Aalten is er vraag vanuit stijl- plezier- en avontuurzoekers, wat kansen voor innovatie biedt • Buitengebied fungeert als inspirator voor vernieuwing
Bedrijfstypen	• Diverse subgroepen en bedrijfstypen	• De restaurant- en fastservicesector innoveert en biedt perspectief, de drankensector stagneert en kent weinig vernieuwing • Theetuinen vormen extra aanbod voor toeristen en bieden onderscheidend aanbod t.o.v. reguliere horeca • Grotere recreatiebedrijven vernieuwen en achten daarmee ook een andere horecatypering wenselijk • Functiemenging, blurring, uniciteit en beleving zijn voor alle typen horeca de motor van vernieuwing • De traditionele snackbar verdwijnt en wordt een fastservicebedrijf als Domino's
Gebieden	• Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied	• Elkaar versterkende centrumhoreca en buitengebiedhoreca, zowel concentratie als spreiding • In de centra balans in aanbodmix van winkel/horeca/maatschappelijk, passend in centrumvisie/omgevingsvisie • In Aalten is er voortdurend ruimte voor vernieuwing vanuit een solide basis qua aanbod en vraag. Mogelijk ook hotelfunctie. • In Dinxperlo is er een wens naar hoogwaardigere concepten. • In Bredevoort is ruimte voor (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten. • In de kleinere kernen focus op sociale cohesie door bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen. • In buitengebied aandacht voor doorontwikkeling via meer variatie in bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers.
Perspectief *Beleid*	• Consolidatie • Versterking	• Aanbod voldoet in principe aan de vraag: bestaand bewaren, versterken waar mogelijk • Her en der aanbod vervangen of toevoegen met door doelgroepen gewenste vernieuwingen, bij voorkeur door bestaande ondernemers en/of lokale partijen • Planologisch ruimte beschikbaar voor aantoonbaar passende horeca • Horeca draagt bij aan vitaliteit; de sector wordt professioneler en zakelijker • Beperkte ruimte voor nieuwvestiging en uitbreiding • Unieke op bestaande en nieuwe doelgroepen gerichte invulling gewenst • Wet- & regelgeving biedt vooral ruimte aan bestaande ondernemers voor bedrijfsontwikkeling en/of -uitbreiding • Naast reguliere horeca is ook vestiging van ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk

SWECO

Bron afbeelding: Hip & Stijl Fotografie, 2023

3. Beleidskader & uitvoeringsprogramma

Nu de staat van horeca bekend is en de visie is gevormd, vindt hieronder de doorvertaling plaats in de vorm van een beleidskader en advies voor het uitvoeringsprogramma. Vanuit een totaaloverzicht worden de onderdelen toegelicht via achtereenvolgens uitgangspunten, doelgroepen, bedrijfstypen en gebieden. Zo wordt het toekomstperspectief voor de Aaltense horeca op zeer compacte wijze geschetst.

Beleidskader

BELEID	Speerpunt	Toelichting
Uitgangspunt	1 Doorontwikkeling 2 Thema's 3 Basis op orde	• **Consolidatie plus** is het uitgangspunt. Goede en/of bijzondere initiatieven moeten ruimte krijgen. Enerzijds is recreatiegedreven ontwikkeling wenselijk en anderzijds is beperking van ondergeschikte/ondersteunende horeca in het buitengebied nodig. • De gemeente maakt zich hard voor projecten bij bestaande en nieuwe horeca die zich richten op centrale beleidsthema's als Duurzaamheid & Circulaire economie, Vitaliteit, Inclusiviteit, evenals Participatie & Sociale cohesie en Natuurinclusiviteit. • Typen en definities in bestemmingsplannen verschillen. Het is van belang de horeca beter te definiëren en locaties hard te maken. Typen, definities en plekken worden vastgelegd voor het omgevingsplan. Een herziene bestemmingsregeling en complementaire maatregelen zijn nodig. Casussen moeten reguliere zaken worden. Nieuwe initiatieven kunnen goed worden beoordeeld aan de hand van een toetsingskader. De lokale KHN afdeling kan goed als eerste aanspreekpunt fungeren en indien nodig als klankbord worden ingezet.
Doelgroepen	Uitnodigingsplanologie Demografisch Sociografisch	De gemeente draagt een warm hart toe aan concepten die zich onderscheiden door zich te richten op specifieke doelgroepen. Jongeren en maatschappelijke doelgroepen bedienen, zorgt voor door de gemeente gewenste levendigheid, vitaliteit en inclusiviteit. Vanuit sociografische optiek dienen bestaande en/of nieuwe doelgroepen te worden bediend. • Bestaande/lokale rust, verbinding en harmoniezoekers • Nieuwe/nabije stijl, plezier en avontuurzoekers
Bedrijfstypen	Gemeentebreed Centra Buitengebied (voorbeeld initiatieven)	Consolidatie/Doorgroei staat centraal: focus op ontbrekende bedrijfstypen: hotel, (luxe) fastfood en boetiekconcepten. Vormen van vernieuwing: synergie zoeken met detailhandel, sport, erfgoed, trends en ontwikkelingen. Horeca in kernwinkelgebied: uitnodigen tot aanvullende en/of hoogwaardige invulling, geen beperking voor aanloopstraten • Theetuin: als categorie gekoppeld aan doelgroep toeristen en met tijdbeperking 18:00 uur. Specifieke locaties aanwijzen, tenminste 1 kilometer van een ander en gekoppeld aan fietsroutes. Van belang voor economisch functioneren. • Natuureducatie: ondersteunende horecafunctie. • Camping: beperking in zowel categorisering als oppervlak • Landwinkel: in overleg, op maat
Gebieden	Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied	• Aalten: Consolidatie/Groei. Mogelijk een hotelfunctie. • Dinxperlo: Consolidatie/Kwaliteitsverbetering en meer diversiteit in concepten. • Bredevoort: Consolidatie/Groei via (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten. • Kleine kernen: Consolidatie via bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen. • Buitengebied: Groei/Doorontwikkeling van bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers. Tevens ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk

Toekomstperspectief

Concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied is het uitgangspunt voor de doorontwikkeling. Lonkend perspectief is elkaar versterkende centrumhoreca en buitengebiedhoreca. In de centra van Aalten, Dinxperlo en Bredevoort is er balans in aanbodmix van winkels, horeca en maatschappelijke functies, passend in de centrum- en/of omgevingsvisie. De horeca in het kernwinkelgebied kent een aanvullende en/of hoogwaardige invulling en er is geen beperking tot aanloop. In het buitengebied is spreiding en beperking zichtbaar. Dit is een **Consolidatie Plus** groeiscenario.

- Aalten: Consolidatie/Groei. Mogelijk een hotelfunctie.
- Dinxperlo: Consolidatie/Kwaliteitsverbetering en meer diversiteit in concepten.
- Bredevoort: Consolidatie/Groei via (luxe) fastfood en innovatieve boetiekconcepten.
- Kleine kernen: Consolidatie via bedrijfseconomisch verantwoord geëxploiteerde kulturhuzen.
- Buitengebied: Groei/Doorontwikkeling van bedrijfstypen en concepten door bestaande ondernemers. Tevens ondersteunende/ondergeschikte horeca mogelijk.

SWECO

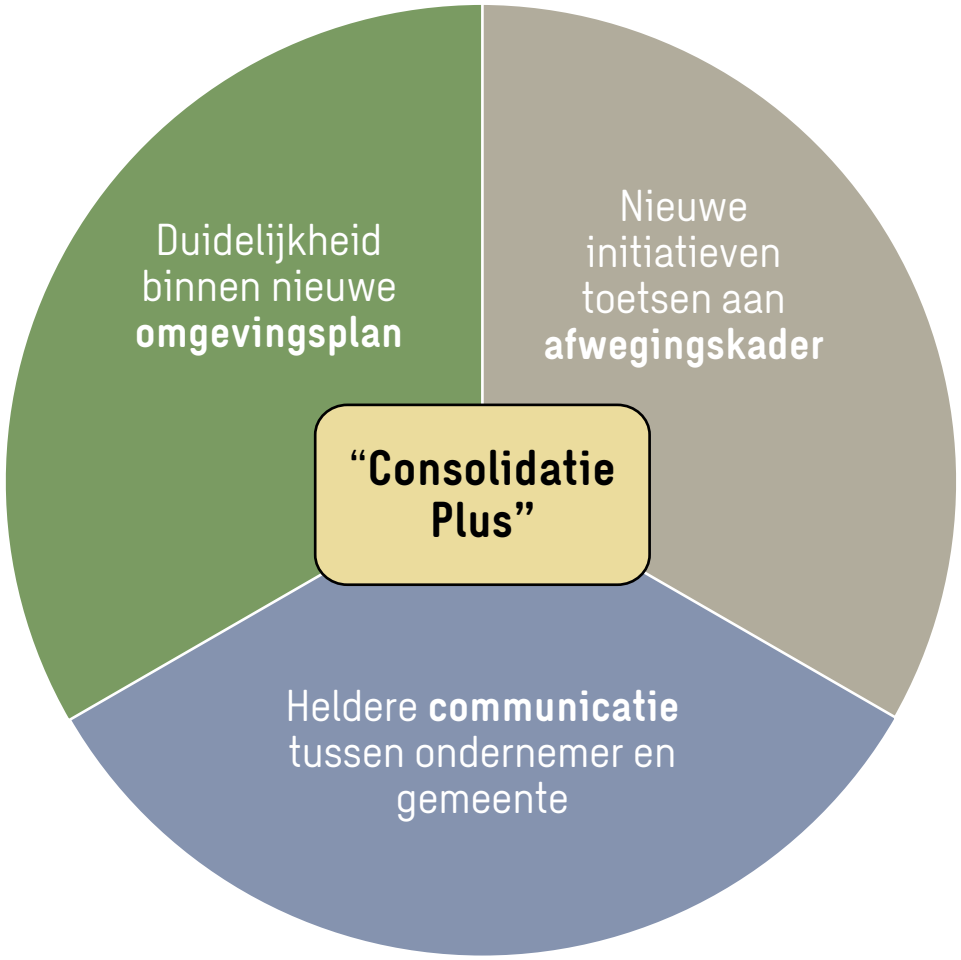
Randvoorwaarden

Voor het “**Consolidatie Plus**” groeiscenario is het van belang dat een beperkt aantal nieuwe initiatieven de mogelijkheid krijgt tot exploitatie. **Randvoorwaarden** voor een goede doorontwikkeling zijn:

- Een aangescherpte, eenvoudige en duidelijke blauwdruk van de bestemmingsindeling voor het in ontwikkeling zijnde omgevingsplan. Het toekomstige **omgevingsplan** kent vier categorieën waarin ondersteunende horeca ook wordt meegenomen. De uitgangspunten van concentratie in de kernen en spreiding in de buitengebieden moeten hierin toegepast worden. Tevens actualisering en waar nodig aanscherping van APV en verordeningen.

- Nieuwe initiatieven moeten getoetst worden aan het **toetsingskader**. In dit toetsingskader wordt gekeken naar de inpassing, uniciteit en impact van het initiatief.

- Communicatie tussen gemeente en horecaondernemer moet transparant zijn. Het is van belang dat gemeente en de lokale afdeling van KHN met elkaar in **gesprek** blijven. Open dialoog tussen lokale ondernemersverenigingen en de gemeente kan bevorderlijk zijn voor de kennisdeling.

SWECO

Voorstel Horeca-categorieën 1/2

Qua bestemmingsregeling is er een drietal afwegingen te benoemen.

1. Een eenduidige horecacategorisering in de standaardregels voor bestemmingsplannen en het nieuwe omgevingsplan is gewenst.

De hoofdactiviteit van een horecabedrijf is het bedrijfsmatig verstrekken van maaltijden en/of dranken en/of logies. Als er binnen het bedrijf activiteiten plaatsvinden die invloed hebben op het woon- en leefklimaat, kan dit leiden tot plaatsing in een andere categorie. Denk daarbij aan:

- **Hoofdactiviteit**: overwegend drank-maaltijd-logiesverstrekking
- Geen/beperkte/wel **alcoholverstrekking**: droge-natte horeca
- **Openingstijden**: dag-avond-nacht, wel/niet gekoppeld aan hoofdactiviteit of locatie
- **Oppervlakte** van het bedrijf: zaalverhuur en aantallen bezoekers.
- Vormen van **hinder/overlast**, gekoppeld aan woon- en leefklimaat, openbare orde.

2. De scheiding tussen verschillende categorieën horeca vervaagt en er ontstaan geheel nieuwe vormen. Op zoek naar betere bezetting, omzet, continuïteit en door concurrentie zijn veel drankverstrekkers zich ook op maaltijden gaan richten. Openingsuren zijn verruimd en de scheiding tussen dag- en avondhoreca is door de opkomst van nieuwe concepten en mengvormen minder duidelijk geworden.

Overdag hebben horecabedrijven een functie voor het toeristisch-recreatief en winkelend publiek en 's avonds hebben ze meer het karakter van een bar/café uitgaansgelegenheid. Ingegeven door wet- en regelgeving is er met name overdag ruimte ontstaan voor horeca waar naast kleinere etenswaren in hoofdzaak alcoholvrije dranken worden verstrekt en waarvan de exploitatie aansluit bij de bezoekers en verzorgingsfunctie van de dorps(winkel)centra.

3. Ondersteunende en ondergeschikte horeca wordt apart van de reguliere horeca onderscheiden, dat wil zeggen onzelfstandige horeca die de (planologische) hoofdfunctie van een ruimte of pand ondersteunt of daaraan ondergeschikt is, niet zijnde paracommerciële horeca. Te denken valt aan een winkel met een koffie- en broodjescorner of een museum met gelegenheid om iets te drinken of te eten. De horecafunctie is altijd ondersteunend of ondergeschikt aan de hoofdfunctie en neemt slechts een beperkt deel in van het oppervlak van de totale ruimte. De openings- en sluitingstijden lopen gelijk met die van de hoofdactiviteit. Landelijk wordt in de meeste bestemmingsplannen voorzien in de mogelijkheid van ondersteunende horeca in detailhandel, (verblijfs)recreatie, maatschappelijk en bijvoorbeeld agrarisch, mits niet meer dan een bepaald metrage voor de horeca-activiteit wordt gebruikt (bijv. 20% van het verkoopvloeroppervlak of een maximaal aantal meters).

Voorstel Horeca-categorieën 2/2

Met enige aanpassing vormt de huidige categorie-indeling -zoals weergegeven in bestemmingsplan Landelijk Gebied 1.54-1.57) Kern Aalten Centrum 1.46, kern Dinxperlo 1.43, kern Bredevoort 1,43) de basis voor een voorstel van een herziene categorie-indeling:

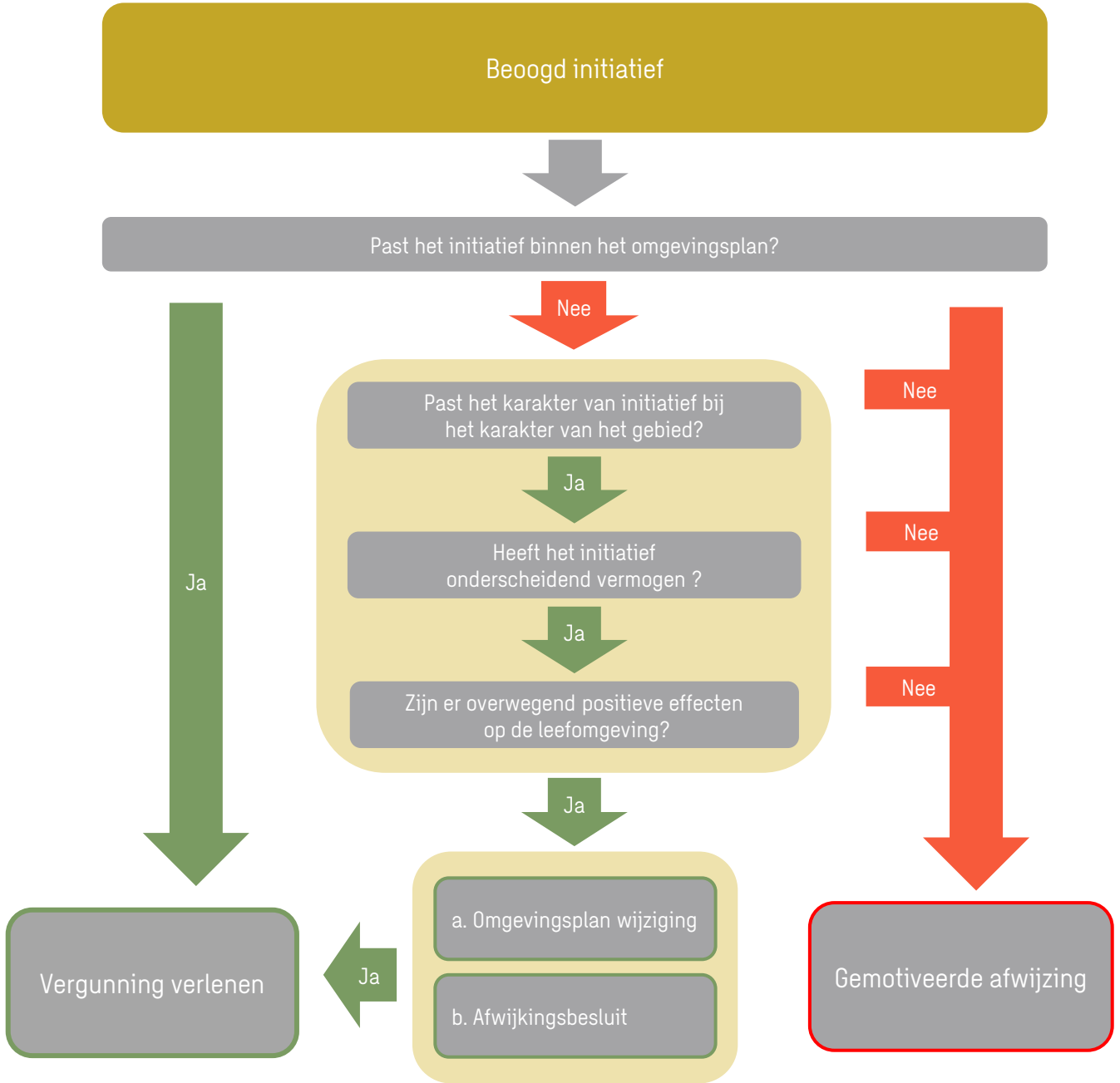
(Categorie 0)	Horecavoorzieningen die niet zelfstandig functioneren, maar uitsluitend een ondersteunende of ondergeschikte aanvulling vormen op de hoofdfunctie. Het betreft hier nadrukkelijk geen paracommerciële horeca. Voorbeelden: - Ondersteunende horeca is een horecavoorziening ten behoeve van de hoofdfunctie voor verstrekking en consumptie van niet-alcoholische dranken en etenswaren in een specifiek hiervoor ingerichte ruimte (zoals museumcafé, bedrijfskantine, wellness-restaurant). - Ondergeschikte horeca betreft de verstrekking van niet-alcoholische dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse in een niet specifiek daarvoor ingerichte ruimte (zoals binnen een winkel, dansschool of maatschappelijke instelling).
Categorie 1	Horecabedrijven waar naast kleinere etenswaren alcoholvrije dranken worden verstrekt en waarvan de exploitatie aansluit bij 1.a. de verzorgingsfunctie en bezoekers van respectievelijk de centra van dorpskernen (zoals broodjeszaak, ijssalon, eethuisje, koffiezaak, afhaalhoreca) 1.b. de recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied van de gemeente Aalten (zoals ijsverkoop, theetuin, ontvangstruimte en/of een naar aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf)
Categorie 2	Horecabedrijven gericht op het verstrekken van etenswaren en/of dranken, waarvan de exploitatie doorgaans geen aantasting op het woon- en leefklimaat veroorzaakt (zoals lunchroom, café, bar, cafetaria, automatiek, restaurant, hotel en vergelijkbaar, al dan niet met een zaalaccommodatie). Gekoppeld aan de oppervlakte van de zaalaccommodatie valt deze horecacategorie uiteen in 2 subgroepen: 2.a. zaalaccommodatie tot maximaal 250 m² (geen druk op omgeving). 2.b. zaalaccommodatie groter dan 250 m² (mogelijk druk op omgeving).
Categorie 3	Horecabedrijven waar 's avonds en/of 's nachts alcoholische drank wordt verstrekt en gelegenheid tot dansen of vergelijkbaar vermaak is, waarvan de exploitatie een aantasting van het woon- en leefklimaat kan veroorzaken (zoals dancing, nachtclub en naar de aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen horecabedrijven).

Voorstel Toetsingskader

In het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) vindt een doorvertaling van het horecabeleid plaats.

Voor de beoordeling van de vraag of vestiging/uitbreiding van een horecabedrijf mogelijk is, wordt het beoogde initiatief in eerste instantie getoetst aan het vigerende omgevingsplan. Indien het initiatief past, wordt vergunning verleend.

Indien het initiatief niet past binnen het omgevingsplan, wordt het getoetst op passendheid bij het gebied, onderscheidend vermogen en effecten op de leefomgeving. Indien het initiatief hierop positief scoort, wordt alsnog vergunning verleend.

SWECO

Advies Uitvoeringsprogramma

- Focus op een goede balans door niet alles te willen ontwikkelen en alleen goede en/of bijzondere initiatieven mogelijk te maken, aangezien de bestaande horeca aantallen voldoen.
- Houd recreatiegedreven ontwikkeling voor ogen en voorkoming van ongebreidelde groei, dus wees gericht op een beperking van ondergeschikte/ondersteunende horeca in het buitengebied en laat niet elke ondersteunende horeca verworden tot reguliere horeca.
- Breng toekomstige kansen in beeld en bied maximale ondersteuning aan gewenste initiatieven.
- Beschouw casussen als reguliere initiatieven en zorg voor inpassing in het beleid.
- Tuig een bestemmingsregeling op en neem complementaire maatregelen:
    - Zorg -in ieder geval bij de herziening van de horecacategorieën- voor afstemming met regiogemeenten.
    - Leg vanuit de horecavisie en het beleid de noodzakelijke koppelingen naar gerelateerde onderwerpen, zoals duurzaamheid, circulaire economie, vitaliteit, inclusiviteit, participatie, sociale cohesie en natuurinclusiviteit.
- Indien een initiatief niet past binnen het omgevingsplan, kan het worden getoetst op passendheid bij het gebied, onderscheidend vermogen en effecten op de leefomgeving. Indien het initiatief hierop positief scoort, kan alsnog vergunning worden verleend.
- Werk voor het vestigingsbeleid met een toetsingskader.
- Maak het toetsingskader streng genoeg om te kunnen sturen en de gewenste horeca op de juiste plek te krijgen
- Overweeg horecazaken te regelen via een parapluplan, dat vooruitloopt op het definitieve omgevingsplan.
- Formuleer aanpalend beleid voor nauw verwante zaken, zoals paracommercie, evenementen, milieu, en terrassen
- Actualiseer de APV en herzie verordeningen als die van alcohol en geluid, evenals het convenant sluitingstijden.
- Blijf oog houden voor consequente handhaving.
- Zorg voor goede communicatie en samenwerking van de gemeentelijke afdelingen onderling én structureel (halfjaarlijks) overleg van de gemeente met de horecaondernemers.

4. Conclusie en samenvatting

Kort samengevat, altijd fijn!

Conclusie en samenvatting

Voor een leefbare en attractieve gemeente Aalten stuurt de horecavisie op 'ConsolidatiePlus'.

Staat van horeca

De traditionele vraag en aanbod zijn in balans:

- Er zijn 46 reguliere en 32 overige horecabedrijven
- De horeca is ruimtelijk verdeeld over (1) Aalten, (2) Dinxperlo, (3) Bredevoort, (4) Kleine kernen en (5) Overig c.q. bedrijventerreinen en buitengebied
- Er wordt circa € 20 miljoen omzet gegenereerd
- In de beperkte marktruimte zijn er specifieke kansen voor ontbrekende/nieuwe bedrijfstypen en bestaande/nieuwe doelgroepen. Bijvoorbeeld een hotel in Aalten en een snackbar in Bredevoort.

Horecavisie

Groei is mogelijk vanuit doorontwikkeling:

- Alleen goede en/of bijzondere initiatieven krijgen ruimte
- Relevante thema's voor koppelkansen zijn Duurzaamheid & Circulaire economie, Vitaliteit, Inclusiviteit, evenals Participatie & Sociale cohesie en Natuurinclusiviteit
- Doelgroepen zijn jongeren en maatschappelijke doelgroepen, evenals huidige rust/verbinding/harmonie-zoekers en nieuwe stijl/plezier/avontuurzoekers.

Beleidskader en advies uitvoeringsprogramma

- Ruimtelijk-planologisch is concentratie in kernen en spreiding over het landelijk gebied wenselijk
- Gerichte sturing op consolidatie en versterking:
  - Beperking op ondergeschikte/ondersteunende horeca en/of diens verwording tot reguliere horeca
  - Recreatiegedreven ontwikkelen
- Basis op orde voor omgevingsvisie
  - Herziene horecacategorieën in afstemming met regiogemeenten
  - Bestemmingsregeling, APV en consequente handhaving
  - Toetsingskader
  - Aanpalend beleid voor onder meer evenementen, milieu, paracommercie en terrassen.

Bron afbeelding: Heerlyckheid: Bredevoort.nu

Bijlagen

Ter completering van de rapportage is hieronder een onderzoeksverantwoording opgenomen. Verder maken de bijlagen nader inzoomen op de Aaltense horeca mogelijk via gebiedsoverzichten met beschrijvingen en kaarten, gemeentelijke kenmerken van reguliere versus overige horeca en complete aanbodlijsten.

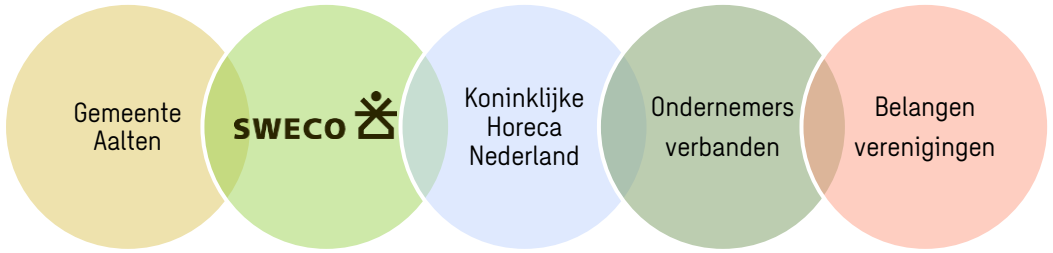
Onderzoeksverantwoording

Voorliggende horecavisie is eind 2023 / begin 2024 ontwikkeld via meerdere bijeenkomsten met de werkgroep en is opgesteld door Sweco Stedelijke Planning.

Werkgroepleden: gemeentelijke beleidsmedewerkers EZ, RO, juridisch, KHN regioconsulent en lokale KHN bestuursleden, begeleid door Sweco horecaspecialisten.

Ondernemersverbanden en Belangenverenigingen zijn halverwege geconsulteerd tijdens een participatiebijeenkomst over de concept horecavisie. Ook is tussentijds een gesprek gevoerd met de verantwoordelijk wethouder.

- Week 0 — Werkgroep startbijeenkomst
- Week 1-6 — Uitvoering Onderzoek Positie & Perspectief
- Week 7 — Werkgroep onderzoeksresultaten + ambtelijk groepsgesprek
- Week 8-11 — Uitvoering Visievorming
- Week 12 — Werkgroep bespreken concept-visie
- Week 13-16 — Uitvoering Beleidskader en Advies Uitvoeringsprogramma
- Week 17 — Werkgroep vaststellen onderzoek, visievorming en beleidskader
- Week 18-20 — Samenstellen concept Horecavisie
- Week 21 — Werkgroep vaststellen concept Horecavisie

Gebiedsindeling – (I) Aalten

- De horecabedrijven van Aalten zijn te vinden in de winkelgebieden Aalten Centrum en Aalten Zuid 1. De horecadichtheid in Aalten is relatief laag met 1,32 horecazaak per 1.000 inwoners.
- In Aalten zijn 18 horecabedrijven gevestigd, te weten negen fastserviceformules, zeven restaurants en twee drankverstrekker.
- Uit het locatiebezoek blijkt dat de diversiteit qua bedrijfstypen groot is en dat de diversiteit qua concepten gemiddeld is.
- De horecabedrijven hebben over het algemeen een brede doelgroep waarbij slechts één bedrijf ook specifiek geschikt is voor zakelijke doeleinden.
- De panden zijn over het algemeen verzorgd en zien er goed uit. Veel van de horecabedrijven hebben terrassen.
- De bedrijven worden goed gewaardeerd met een 4,4 (Google).
- Opvallend is dat er geen of weinig groen aanwezig is bij de horecabedrijven.

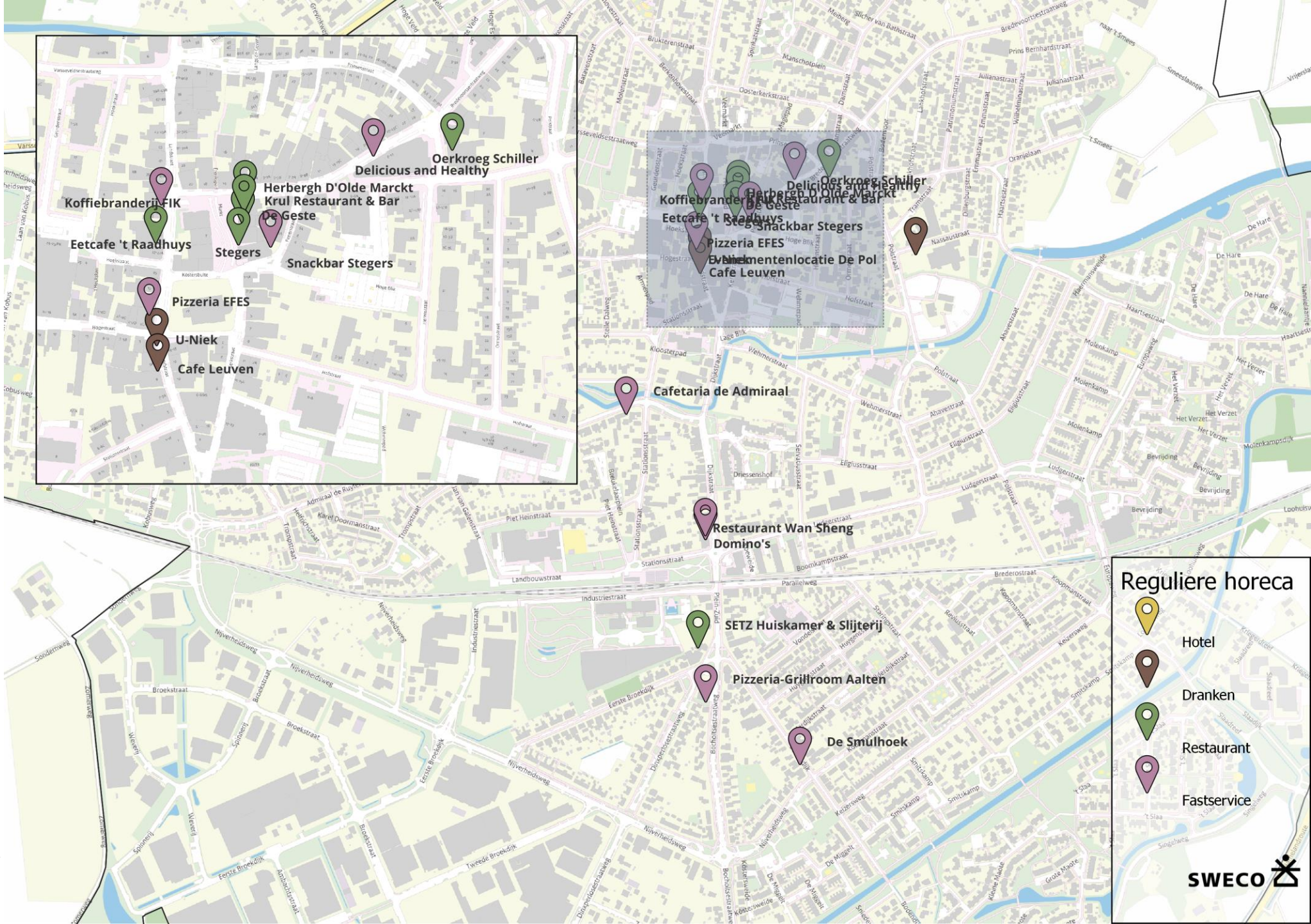

SWECO

Centrum Aalten

Achtergrondkaart: BGT Standaard
Data: Locatus, 2023
Bewerking: Sweco

Gebiedsindeling – (II) Bredevoort

- In Bredevoort zijn zes horecabedrijven gevestigd.
- Bredevoort heeft de hoogste horecadichtheid van de gemeente Aalten, namelijk 2,54 per 1.000 inwoners. De diversiteit in bedrijfstypen en concepten is hoog en de concepten zijn onderscheidend en ruim bemeten. De aanwezige bedrijfstypen zijn gelijkmatig verdeeld over de horecasectoren. Fastfoodbedrijven ontbreken.
- In Bredevoort is de doelgroep van de bedrijven voornamelijk toeristisch, maar ook particulier en zakelijk kunnen er terecht.
- De horecabedrijven zijn verzorgd en zien er goed en actueel uit. Tevens is er veel groen aanwezig en is er een groot aantal terrassen.
- De bedrijven worden goed gewaardeerd met een 4,5 (Google).
- Het valt op dat er geen of weinig reclame te vinden is bij de horecabedrijven.

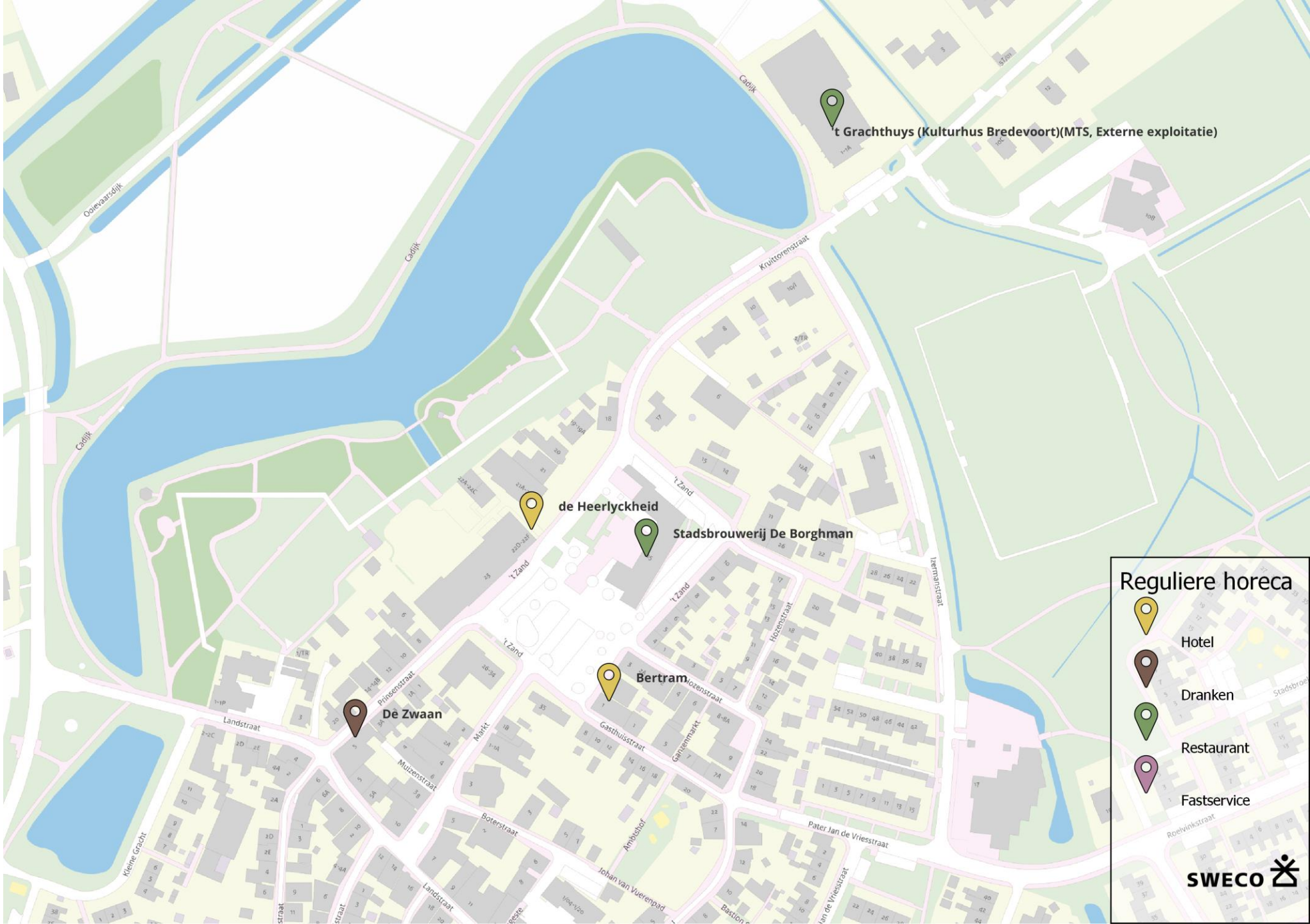

SWECO

Centrum Bredevoort

Achtergrondkaart: BGT Standaard
Data: Locatus, 2023
Bewerking: Sweco

Gebiedsindeling – (III) Dinxperlo

- In Dinxperlo zijn 14 horecabedrijven gevestigd in de winkelgebieden Dinxperlo Centrum/Oost en Dinxperlo Noord. De dichtheid bedraagt 2,17 vestigen per 1.000 inwoners.
- De diversiteit qua bedrijfstypen is hoog maar de concepten zijn weinig onderscheidend. De horecabedrijven hebben over het algemeen een brede doelgroep waarvan de helft van de bedrijven expliciet geschikt is voor zakelijke doeleinden.
- De bedrijven hebben echter een lagere Google-waardering (4,2) dan de horecazaken in de andere kernen (> 4,4).
- Het valt op dat er weinig groen aanwezig is bij de horecabedrijven.

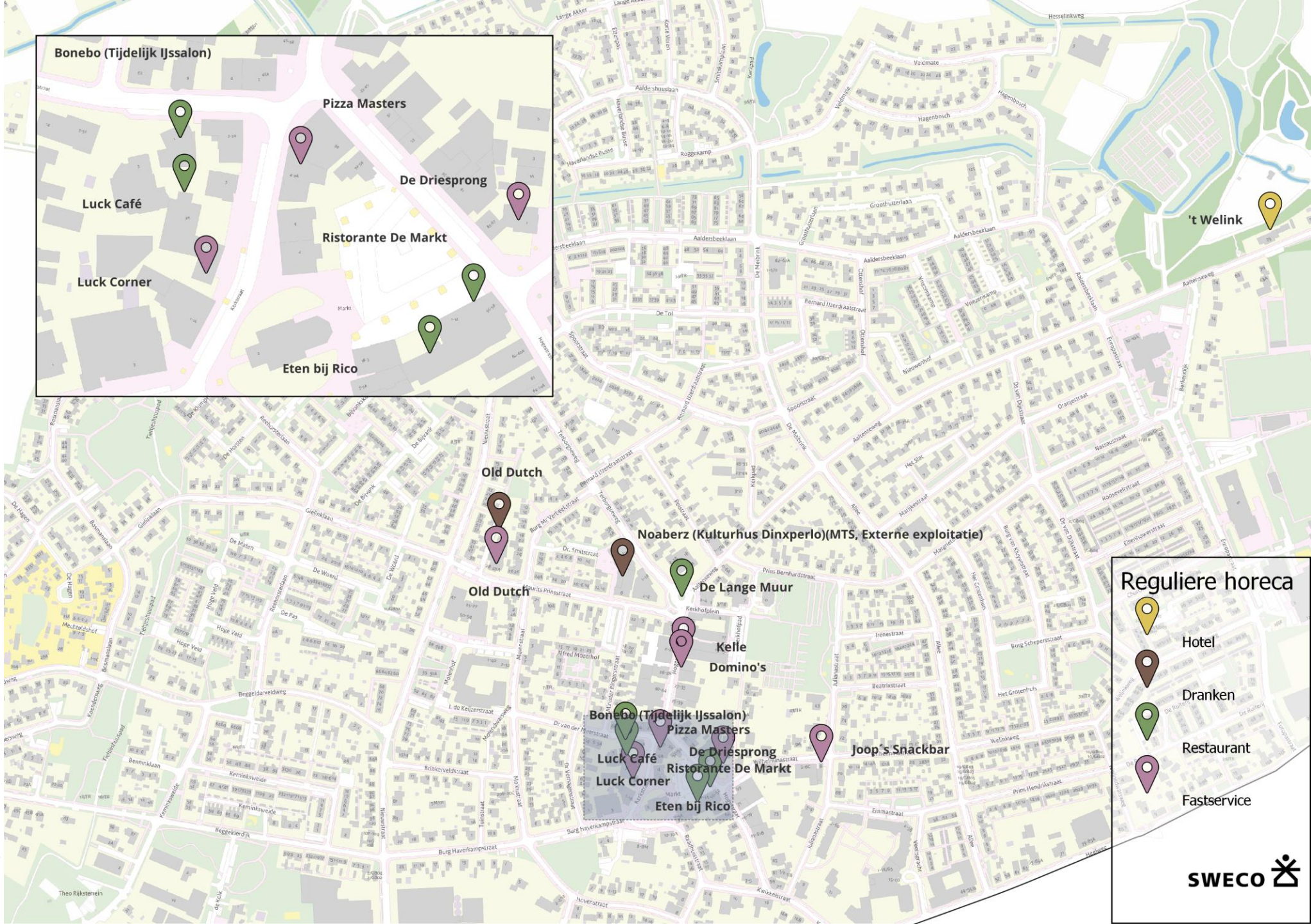

SWECO

Centrum Dinxperlo

Achtergrondkaart: BGT Standaard
Data: Locatus, 2023
Bewerking: Sweco

Gebiedsindeling – (IV) Kleine kernen en Overig (Buitengebied)

- De acht horecabedrijven in de kleine kernen en het buitengebied van Aalten zijn gevestigd in Verspreide huizen Dale, Verspreide huizen Haart, Verspreide huizen Barlo, De Heurne kern, Verspreide huizen De Heurne en Verspreide huizen Heurne. Bedrijven zijn de Hamelandroute-Snack, Restaurant Het Karpermeer, ‘t Noorden, Op de Brusse, Café Bruggink, Domme Aanleg en Suzie’s Farm.
- De kleine kernen en het buitengebied kennen samen de laagste horecadichtheid in gemeente Aalten.
- De panden van de horecabedrijven zijn verzorgd en zien er goed uit. Daarbij is er een gemiddelde hoeveelheid reclame aanwezig bij de horecabedrijven.
- De bedrijven worden goed gewaardeerd met een 4,4 (Google).
- Over het algemeen hebben de horecabedrijven een brede doelgroep. ‘t Noorden heeft specifiek ruimte beschikbaar voor zakelijke doeleinden.

Horeca – kenmerken (bron: Locatus, 2023, KHN, 2023 & eigen inventarisatie, 2023)

REGULIERE HORECA

- Bron: Locatus
- De **46** horecabedrijven hebben als kenmerken:

- Ruim de helft (27 bedrijven) is lid van KHN
- 32 bedrijven beschikken over een exploitatievergunning
- 25 bedrijven hebben een D&H vergunning
- 7 kennen een ontheffing sluitingstijden

OVERIGE HORECA

- Bron: gemeente Aalten
- De **32** bedrijven hebben als kenmerken:

- Vijf bedrijven zijn lid van KHN
- Elf bedrijven hebben een exploitatievergunning
  - Vijf van de tien bijzondere horecabedrijven met een maatschappelijke functie hebben een exploitatievergunning.
- 25 beschikken over een D&H vergunning
- De bedrijven hebben geen ontheffing sluitingstijden

Reguliere horeca (I) (bron: Locatus, 2023)

Sector	Naam	Adres	Postcode	Woonplaats	Winkelgebied
Hotel	de Heerlyckheid	't Zand 23	7126BG	Bredevoort	Bredevoort
	Bertram	't Zand 1	7126BE	Bredevoort	Bredevoort
	't Welink	Aaltenseweg 73	7091ES	Dinxperlo	Dinxperlo Noord
Dranken	De Geste	Markt 4	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Café Leuven	Landstraat 9	7121CM	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Misterpoort	Misterstraat 11	7126CA	Bredevoort	Bredevoort
	De Zwaan	Prinsenstraat 5	7126AX	Bredevoort	Bredevoort
	Old Dutch	Maurits Prinsstraat 28	7091CV	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
Restaurant	Oerkroeg Schiller	Prinsenstraat 4	7121AG	Aalten	Aalten-kern Centrum
	't Noorden	Lichtenvoordsestraatweg 44	7121RA	Aalten	Verspreide huizen Dale
	Herbergh D'Olde Marckt	Markt 10	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	SETZ Huiskamer & Slijterij	Plein-Zuid 12	7121EX	Aalten	Aalten-kern Zuid 1
	Krul Restaurant & Bar	Markt 8	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Restaurant Het Karpermeer	Haartseweg 2A	7121LB	Aalten	Verspreide huizen Haart
	Stegers	Markt 2	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Eetcafé 't Raadhuys	Landstraat 27	7121CN	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Domme Aanleg	Lichtenvoordsestraatweg 87	7121RD	Aalten	Verspreide huizen Barlo
	Suzie's Farm B.V.	Loohuisweg 5	7121JL	Aalten	Verspreide huizen Haart
	Uniek	Landstraat 9A	7121CM	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Stadsbrouwerij De Borghman	't Zand 25	7126BG	Bredevoort	Bredevoort
	Op de Brusse	Brussendijk 4	7095BD	De Heurne	Verspreide huizen De Heurne
	Café Bruggink	Caspersstraat 2	7095BC	De Heurne	De Heurne-kern

Reguliere horeca (II) (bron: Locatus, 2023)

Sector	Naam	Adres	Postcode	Woonplaats	Winkelgebied
	Ristorante De Markt	Markt 1V	7091CJ	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Luck café	Kerkstraat 3A	7091CH	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Eten bij Rico	Markt 1A	7091CJ	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Bonebo (Tijdelijk IJssalon)	Dr van der Meerstraat 1	7091CS	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	De Lange Muur	Hogestraat 2-4	7091CD	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
Fastservice	Cafetaria de Admiraal	Admiraal de Ruyterstraat 1B	7122WD	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Domino's	Dijkstraat 62B	7121EW	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Hamelandroute-Snack	Hamelandroute 85	7121JC	Aalten	Verspreide huizen Heurne
	De Smulhoek	Bodendijk 34	7121GK	Aalten	Aalten-kern Zuid 1
	Pizzeria-Grillroom Aalten	Bocholtsestraatweg 2	7121GC	Aalten	Aalten-kern Zuid 1
	Pizzeria EFES	Landstraat 13	7121CM	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Restaurant Wan Sheng	Dijkstraat 62A	7121EW	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Delicious and Healthy	Bredevoortsestraatweg 6	7121BH	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Snackbar Stegers	Markt 2	7121CS	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Koffiebranderij FIK	Landstraat 33A	7121CN	Aalten	Aalten-kern Centrum
	Bredevoorts Cafetaria	Misterstraat 11	7126CA	Bredevoort	Bredevoort
	Café Bruggink	Caspersstraat 2	7095BC	De Heurne	De Heurne-kern
	Luck café	Kerkstraat 3	7091CH	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Joop´ s Snackbar	Wilhelminastraat 8	7091BM	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Kelle	Hogestraat 21	7091CB	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Masterpizza	Kerkstraat 4	7091CH	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Domino's	Hogestraat 25	7091CB	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	De Driesprong	Hogestraat 67	7091CC	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost
	Old Dutch	Maurits Prinsstraat 28	7091CV	Dinxperlo	Dinxperlo Centrum/Oost

Opmerking: Enkele bedrijven komen twee keer in de Locatus-lijst voor, omdat deze bedrijven voor het publiek twee verschillende formules voeren. Een voorbeeld hiervan is Café Bruggink, dat zowel een café-restaurant als fastservicebedrijf is. De beide formules van Cafe Bruggink kennen hierdoor ook hun eigen dus van elkaar verschillende metrage.

Overige horeca

Naam	Adres	Plaats	Concept
De Oude Linde	Schulenkampweg 19	Aalten	Boerderij, evenementen/vergaderlocatie, B&B
Melkveebedrijf Ruesink v.o.f. 't Westendorp	Westendorpweg 2	Aalten	Boerderij; onderdeel van Suzie's Farm
Camping Goorzicht	Boterdijk 3	Aalten	Recreatieterrein met cafetaria/ijs
Zwembad 't Walfort/ Optisport Aalten B.V.	Dennenoord 2	Aalten	Zwembad
Dansstudio Vieberink	Bredevoortsestraatweg 121	Aalten	Dansstudio
Ipenburg	Driehonderdmeterweg 3	Aalten	Bloemist/Kwekerij
Pannenkoekenboerderij De Neeth	Neethweg 6	Aalten	Speeltuin, restaurant, camping
Voskuil jacht en schietsport VOF	Fleurtendijk 2	Aalten	Sport (ondersteunende horeca)
Helenahuis	Landstraat 11	Aalten	Bezoekerscentrum/ Exposities
Koppelkerk	Koppelstraat 35	Bredevoort	Ontmoetingsplaats kunst & cultuur
Try-Out Sport- en Organisatieburo	Bargerdijk 2	De Heurne	Evenementenlocatie; Sport, recreatie en training
Sportcentrum Het Blauwe Meer B.V.	De Kolk 6	Dinxperlo	Café, sportcentrum
Sportcafé De Peppel	Europastraat 2	Dinxperlo	Sportcafé
Theetuinen en rustpunten			
Theetuin Aan de Bosrand	Nijhofsweg 8A	Aalten	Theetuin
Theetuin Rensink	Tammeldijk 4	Aalten	Theetuin
t Lerinkshof	Pasdijk 3	Aalten	Theetuin
Groene Pleisterplaats	Buninkdijk 12	Aalten	Theetuin, rustpunt, boerderijwinkel, B&B
Rustpunt De Maote	Heegtweg 1A	Aalten	Rustpunt
Rustpunt Wo 'j Koffie	Hondorpweg 2	Aalten	Rustpunt
Ijsboerderij 't Olde Pietepol	Lieversdijk 4	Aalten	Rustpunt
Motorette Velorette	Groot Deunkweg 12	Aalten	Rustpunt, fietsverhuur
Zuivelboerderij Wikkerink	Eskesweg 6	Aalten	Rustpunt, zuivelboerderij

Bedrijven met maatschappelijke functies

Naam	Adres	Plaats	Concept
Dorpshuus IJzerlo	Thijsweg 19	Aalten	Dorpshuus
Kulturhus Lintelo/ De Wilhelmina	Schooldijk 23	Aalten	Kulturhus
t Romienendal	Aladnaweg 3	Aalten	Zalen
Stichting de Loods	Lichtenvoortsestraatweg 98	Aalten	Buurtcentrum
Stichting D'n Heurnsen Tref	Brethouwerweg 9	Aalten	Buurtcentrum
Stichting jongerencentrum Atlantic	Haartseweg 17	Aalten	Jongerencentrum
Oranjevereniging ons genoegen 'De Ringkamp"	Huiskermatedijk 4	Aalten	Buurtcentrum
Evenementenlocatie “De Pol”	Polstraat 7	Aalten	Zalen
Stichting Beheer Kulturhus Bredevoort / 't Grachthuys	Kruittorenstraat 1	Bredevoort	Kulturhus
Kulturhus Dinxperlo/Noaberz	Maurits Prinsstraat 6	Dinxperlo	Kulturhus

In een aantal van bovengenoemde locaties is sprake van commercieel geëxploiteerde (en dus feitelijk reguliere) horeca; voor de indeling in deze visie is er echter voor gekozen om de (maatschappelijke) bestemming leidend te laten zijn.

SWECO

Transforming society together

Sweco is het grootste architecten- en ingenieursbureau van Europa. Samen met klanten en de kennis van 21.000 architecten, ingenieurs en adviseurs creëren we slimme oplossingen voor het stedelijk gebied. Wij doen dat in Nederland vanuit de Business Unit Stedelijke Planning. Wij helpen opdrachtgevers bij vraagstukken op het gebied van wonen, winkels, kantoren, bedrijven en vrijetijdsvoorzieningen in stedelijke gebieden en regio's.

Wij leveren maatwerk met een integrale invalshoek. We zijn zowel actief voor de gemeentelijke, provinciale en rijksoverheid als voor private partijen, zoals projectontwikkelaars, beleggers, woningcorporaties, winkelketens en horeca- en leisure bedrijven. Meer weten? Natascha Boerkamp, 06 5329 0152

Geachte Raadsleden,
Voor u ligt de nieuwe horecavisie van de gemeente Aalten, een uitvoerig document dat bij mij persoonlijk veel vraagtekens oproept.

Uit deze horecavisie blijkt dat de horecadichtheid in de gemeente Aalten fors lager ligt dan bij de ons omliggende gemeenten en maar liefst de helft lager dan het landelijk gemiddelde. Cijfers die zich ook uiten na gesprekken met jongeren of mensen uit omliggende dorpen; ze noemen Aalten een slaapstad, horeca staat stil en het aanbod is summier. Jongeren en ouderen bezoeken in de weekenden massaal het culturele aanbod in omliggende gemeenten of de uitgaansgelegenheden in Doetinchem, Bocholt of Arnhem, simpelweg omdat onze gemeente niet voldoende in deze behoefte voorziet.

Met het gegeven, zoals ook in de visie van de gemeente beschreven, dat horeca, in welke vorm dan ook een belangrijke, zo niet essentiële bijdrage levert aan welzijn, leefbaarheid en sociale (ver)binding, zouden nieuwe horeca initiatieven juist toegejuicht en gestimuleerd moeten worden en nieuwe horecaondernemers met open armen en een bos bloemen ontvangen.
Er is immers werk aan de winkel, er is een inhaalslag te maken.

Het is dan ook behoorlijk verbazingwekkend dat deze horecavisie totaal haaks staat op de constatering die de makers ervan zelf doen. In plaats van een visie die geënt zou moeten zijn op groei, op expansie en op het stimuleren ligt hier een visie met het toverwoord ‘consolideren’, synoniem voor standhouden, doorgaan op de ingeslagen weg en deze handhaven.

Kijk nu eens extra kritisch naar deze visie: Je zou maar zo de indruk kunnen krijgen dat, mede vanwege de intensieve samenwerking met de KHN, alles in het werk wordt gesteld om de markt zoals deze nu is te beschermen en uitermate huiverig zijn voor alles wat nieuw, meer of anders is.

Horecaondernemers zijn doorgaans verstandige mensen die niet voor niets ondernemer ZIJN geworden. Lang voor de start up is er al voorwerk en marktonderzoek gedaan. Wil een bepaalde ondernemer een schnitzelparadijs beginnen dan zal hij of zij Aalten vooral links laten liggen, concurreren met Stegers is simpelweg niet heel handig. Ook een leuk blues café zal een horecaondernemer niet snel in Aalten beginnen, we hebben immers toch al Schiller? Een onderneming met als USP fantastische wijn of culinaire hoogstandjes? Ik verwijs u graag naar Herbergh d’Olde Marckt. Een verstandige horecaondernemer zal hier zijn of haar vingers niet aan branden en gaat het een gemeente verder proberen.

Het zijn logische afwegingen die elke ondernemer maakt alvorens de stap te maken: Heeft mijn potentiële bedrijf meerwaarde, voeg ik iets toe, kan ik overleven, wie zijn mijn concurrenten en vooral, is er wel markt voor wat ik wil gaan doen op die locatie?

De gemeente Aalten wil het met deze visie anders gaan doen en gaat zelf op de stoel van de ondernemer zitten. De gemeente Aalten gaat met deze visie in de hand bepalen of de ondernemer mag ondernemen en of hij/zij überhaupt gewenst is, en dat alles gebaseerd op een toetsingskader dat in samenspraak met de al gevestigde horeca opgesteld gaat worden.

Het is alsof autobedrijven Langwerden, Hatebo en Wikkerink samen om tafel gaan zitten om te bepalen of er nog een autobedrijf bij mag komen en voor welk merk auto's dat dan wel of niet zou mogen.

Beangstigend wordt het nog meer als in de visie wordt gesteld dat nieuwe horecabedrijven alleen worden toegelaten als ze 'aantoonbaar passen' in de gemeente, of als ze aan zogenoemde 'kwaliteitseisen' zullen voldoen . De criteria die daarbij horen worden niet genoemd.
"Goede initiatieven" zijn welkom, evenals "bijzondere". Maar wie bepaalt wat de criteria voor "goed" en "bijzonder" zijn?

Een 60+ karaoke-/bingobar met cocktails met advocaat als basis is best heel bijzonder, maar hoogstwaarschijnlijk niet bijzonder kwalitatief, of persé goed, maar toch…
Voor de jongeren in onze gemeente, die de gemeente als belangrijke doelgroep aanmerkt, eindelijk een echte bar dancing. Zeker bijzonder en goed, maar deze zal als 'kwalitatief niet wenselijk' beschouwd worden.

Het zijn niet alleen de eventueel nieuwe initiatieven waarbij de gemeente met deze visie eigenlijk zegt 'liever niet'; het zijn ook bestaande lokale horecabedrijven waarbij de gemeente met deze visie bepaalt hoe ze hun bedrijfsvoering moeten gaan inrichten en wat wel of niet gewenst is.
De leisure (of het toerisme) is een sterk groeiende sector en terecht: ons dorp en onze mooie natuurrijke omgeving trekken meer en meer toeristen.

De makers van deze visie constateren dat ook en spreken over 'groei en doorontwikkeling van bedrijfstypen in dat buitengebied'. De leuke theetuinen, de camping met een mooi restaurant, het leuke koffiehuis langs een fietsroute, het zal Aalten voor de toerist alleen maar nog aantrekkelijker maken.

Ondanks dat Aalten meer en meer in trek is bij toeristen en ondanks dat die ontwikkeling juist ruimte zou moeten bieden aan de horecaondernemers in dat segment, wil ook hier de gemeente Aalten op de rem trappen. Theetuinen moeten om 18.00 sluiten en de doorgroei van ondergeschikte / ondersteunende horeca naar volwaardige horeca moet beperkt worden.

Dat is wat mij betreft de rode lijn in deze hele Horecavisie.
Daar waar de cijfers duidelijk de behoefte aangeven van groei, ontwikkeling, prachtige nieuwe initiatieven en het op de wenken bedienen van de vele toeristen ligt hier een Horecavisie die stagnatie, de rem erop gooien, consolideren en beperken voorstaat. Een Horecavisie die is samengesteld vanuit 'de wensen van de KHN afdeling Aalten-Dinxperlo'.

Welke al gevestigde Aaltense horecaondernemer zal uit zichzelf aangeven 'Ja, doe mij meer concurrentie, laat maar komen'.

De gemeente Aalten gaat met deze visie zelfs nog een stap verder. Het is niet alleen samengesteld vanuit de wensen van de plaatselijke horecaondernemers, de KHN gaat volgens deze visie ook het eerste aanspreekpunt zijn bij nieuwe initiatieven en wordt het 'klankbord' voor de gemeente.

De praktijk gaat zijn dat als ondernemer X een restaurant of die bingobar voor 60+ers wil opstarten in Aalten hij of zij in eerste instantie in gesprek moet met eventuele concullega's of zij het goed vinden, of wenselijk. Vervolgens moet ondernemer X naar de gemeente zodat deze kan bepalen of het plan voldoet aan het toetsingskader dat door diezelfde horecaondernemers is samengesteld. Vervolgens gaat de gemeente klankborden met de KHN. Marktbescherming 2.0 en een gemeente die haar verantwoordelijkheden afschuift en hieraan meewerkt.

Een Horecavisie waarvan de uitwerking goed is voor de reeds gevestigde horecaondernemers, maar die potentiële nieuwe ondernemers, investeerders en initiatieven zal afschrikken en de gemeente Aalten zullen doen ontwijken. Kijkend naar de toekomst is het zelfs een beangstigend anticiperen op de prognose van het dalende aantal inwoners.

Raadsleden, kijk nog eens goed naar de volgende punten:
Als er al met een Horecavisie gewerkt gaat worden, waarom moet deze dan in samenwerking met de gevestigde horecaondernemers worden samengesteld? De cijfers schreeuwen om groei, iets waar de reeds gevestigde horecaondernemers niet om zullen staan te springen.
Laten we niet vergeten: belangen van gemeente en ondernemer zijn meestal niet hetzelfde.

Wees kritisch op losse zinnen in het rapport: Wat wordt verstaan onder 'passende horeca' en wie gaat bepalen of de horeca past in de gemeente, goed is, of bijzonder?

Zijn er vergelijkbare gemeenten die met een dergelijke Horecavisie werken, in samenwerking met de plaatselijke horecaondernemers en gebeurt dit ook in andere branches? Zitten de bakkers, de fietsenmakers en de kappers ook gezamenlijk met de gemeente om tafel?

De Koninklijke Horeca betrekken bij eventueel nieuwe initiatieven is onverstandig, zij behartigen de belangen van de bestaande horeca en zullen in die rol terughoudend zijn bij elk nieuwe initiatief, hetgeen haaks staat op de trends zoals deze in de visie zijn beschreven. Ga eens na op welke manier nieuwe initiatieven op een meer objectieve manier getoetst kunnen worden en dan bij voorkeur zonder tussenkomst van de KHN.
Let wel: KHN is van essentieel belang, maar moet zich uitsluitend bedienen van een adviserende rol, niet een bepalende.

De rem moet, volgens de Horecavisie, op ontwikkelingen in het buitengebied (o.a. recreatie) uit angst voor rust, parkeeroverlast en nachtelijke openingsuren. Het buitengebied van onze gemeente is juist dat wat toeristen in welke vorm dan ook aantrekt en de visie zou dan ook moeten zijn: ontplooi en ontwikkel daar met respect voor natuur en omgeving. Zeg vooral niet gelijk 'nee want..' , maar begin bij 'ja graag..' om vervolgens de eventuele knelpunten per locatie en initiatief te bekijken.

Waarom mag een camping geen restaurantfunctie erbij hebben? Het versterkt de kracht van de camping, het trekt meer gasten naar ons mooie buitengebied en als er zorgen zijn voor wat betreft overlast met betrekking tot parkeren of nachtrust dan zou dit per geval bekeken moeten kunnen worden. Maak maatwerk als afwijkende (vroegere) sluitingstijden of een maximum aan tafels.

Samenvattend
Voor u ligt een Horecavisie die lijkt geschreven voor en door de reeds gevestigde horecaondernemers met maar één doel: 'Een vinger in de pap houden' en concurrentie waar mogelijk afstoppen. Een visie dit niet aansluit bij de behoefte van de inwoners en de vele toeristen die onze gemeente nu ontvangt en wil gaan ontvangen. Uit de cijfers en het heersende sentiment binnen onze gemeente blijkt vooral een wens voor groei, voor nieuw en voor meer. Van vooruitgang en vooral geen stilstand.